

Půjčuj, rozmnožuj,
rozšiřuj!

ŘÍJEN

1996

OBSAH

Polemika	1
Dynamická modlitba	8
Ztráta absolutních hodnot	11
Křesťané, smutný spolek?	15
Existuje Bůh?	16
Krédo křesťana	22
Nové oslavy	27

POLEMIKA - Zkoumání duchů

V čísle 44 jsme otiskli pojednání na téma Střízlivost s odkazem na mnoho biblických veršů. Hned v úvodu článku bylo citováno ze světského zdroje: *"Abstinenci bych nechápal jako slepé následování nějakých předpisů, ale jako pochopení, že alkohol duchovním hodnotám a radostem neprospívá a že se vyplatí ho vystříhat."*

Ještě žádné jiné téma než pojednání o užívání opojného nápoje nevyvolalo tolik polemiky. Trest smrti, potraty, homosexualita měly ve srovnání s ním minimální odezvu. Někteří tento článek přirovnali k zákonictví, jiní zaměnili pohár s plodem vinné révy za svoji číši zloby a nadávek. Jen málokdo přinesl pro své stanovisko biblické verše a jen málokdo si uvědomuje, jaký obraz

POZVÁNÍ NA BIBLICKOU BAŠTU

Manželé Steigerovi a Petr Vaňura si všechny vás, nejen příznivce rozhlasových pořadů a časopisu Zápas o duši, dovoluji pozvat k účasti na "Biblické Baště", tvrzí i pokrmu.

Pro všechny hladové a ohrožené chceme týdně podávat ty nejhutnější porce Božího Slova, při čemž se chceme obrnit Kristovou spravedlností, vírou a mečem Ducha tj. Slovem Božím - Biblií.

Každou sobotu
počínaje 7.9.1996
od 16.00 do 18.00 hod.

v budově Muzea
hlavního města Prahy
na Florenci
(Metro Florenc)

Zdař Bůh

2 ZÁPAS O DUŠI

o podstatě víry, národní a kulturní tradice, právě tyto dopisy odhalují. Velkou odezvu měl článek Křesťan a vojenská služba a pojednání o tom, zda-li byl Ježíš ukřižován v pátek.

Tato polemika nebude odpovědí ani na jedno z uvedených témat, ale bude o všeobecně diskutovaných předmětech, které mohou vyvolat u čtenářů souhlas nebo nesouhlas.

Zápas o duši je časopis polemický s úmyslem oslovit co nejširší okruh čtenářů. Je určen všem zájemcům, především hledajícím. Není periodikem žádné církve ani denominace. Má své krédo víry, které se v mnohém ztotožňuje s hlavními protestantskými směry v ČR. Nepřisvojujeme si patent na výklad Božího slova, ani neočekáváme, že nás budou všichni chválit. Všichni věřící mají téhož interpreta - Ducha svatého. Pro jedny může být časopis příliš fundamentalistický, pro jiné dost seriózní, další jej mylně považují za "téměřbibli". Jsme lidé, a proto se může kdykoliv stát, že se vyjádříme neobratně nebo čtenář špatně pochopí autorův úmysl. Ano, občas se stane, že se do textu vloudí chyba, objeví odlišný názor než je u nás zvykem, ale od toho máme Bibli, abychom se vzájemně vzdělávali a napravovali.

Zdánlivě "lehčí" tón je ve své podstatě záměrný, přestože jde o vážné věci, nevyhýbáme se tématům, která jsou kontroverzní a u nás málo diskutovaná. Rozdíly v pohledu na jisté biblické doktríny mezi křesťany vždy byly a budou. Proto Zápas o duši, jako cokoli vytištěného nebo vysloveného, je a musí být předpojatý. Bez předpojatosti se nedá vyjádřit názor v žádném oboru. Všechny názory, vědecké především, stojí nejprve na předpojatém předpokladu a světonázoru. Náš předpojatý světonázor je Boží slovo ověřované Duchem svatým. Avšak všichni, do posledního, jsme

hříšní lidé, soustředění na sebe, což je v podstatě definice hříchu:

♦ *Soustředění na sebe je Bohu nepřátelské, neboť se nechce ani nemůže podřídit Božímu zákonu.*

(Římanům 8:7)

Jistě, Duch svatý nám odhaluje biblické pravdy, On je ten pravý interpret. Apoštol Pavel popsal naši i svoji nedokonalost, kterou na sobě všichni vzájemně můžeme pozorovat:

♦ *Jak ubohý jsem to člověk! Kdo mě vysvobodí z tohoto těla smrti? Jedině Bohu buď dík skrze Ježíše Krista, Pána našeho! A tak tentýž já sloužím svou myslí zákonu Božímu, ale svým jednáním zákonu hříchu.*

(Římanům 7:24-25)

Jenom ti, kdo si myslí, že jsou dokonalejší než Pavel "neslouží" svým jednáním hříchu... Proto jediný způsob, jak se jako služebníci hříchu, i jako křesťané, udržíme v optimu předpojatosti, a v optimu hranic biblické pravdy, je nepřetržitě vzájemné zkoumání, které často navenek vypadá rozporuplně, ale vzájemné vztahy nakonec tříbí, doplňuje, buduje a obohacuje.

Církev není statická, je to dynamický organismus. Proto jsme vděční za různá křesťanská seskupení, denominace a hnutí patřící do církve. Ve své vnější formě všechny začínají a jednou skončí. Někoho ovlivní hodně, jiného málo nebo vůbec. Každý jednotlivec, každá exkluzivně uzavřená společnost (i světská) s "výlučným vhladem", není-li ovlivňována a přetvářena zvenčí, degeneruje a zaniká. Je totiž, jak ani biblicky nemůže být jinak, příliš soustředěna na sebe, slouží svým jednáním více zákonu hříchu, jenž je přirozeností nás všech. Nejtěžším trestem je samotka, což je exkluzivita všech exkluzivit. Vězni na samotce po delší době obvykle zešílí. Stálý střet různých názorů a pohledů formuje společnost, církev i mezilidské vztahy.

**V čele křesťanské církve
nestojí žádná prozatímní
vláda lidí, nýbrž věčná
vláda Boží. Proto jakýkoli
úpadek církve není
příznakem jejího konce,
nýbrž znamenáním
její obnovy.**

Na rozdíl od světa, církevní pohled musí být zakotven v Božím slově. Opravdoví křesťané se vzájemně usměřují, protože v nich přebývá Duch svatý. Jedni jsou v Kristu rozjaření, ty stáhnou do střízlivosti ti zachmuření. Zachmuřené pozvednou ti rozjaření tak, že se alespoň usmějí. Kdyby byli bujaří izolováni, brzy by "lezli po strope". Kdyby byli zakabonění izolováni, potom by bylo příjemněji v márnici než ve sboru. Jedni kazatelé se připravují na každou službu dny a celé hodiny, jakoby šlo o odbornou přednášku. Jiní mají přímou linku do nebe a spoléhají na to, že jim Duch svatý vloží do úst to pravé slovo a myšlenku. Každý z nich má jiné obdarování. Pán Bůh nám doprává rozličnost v jednotě! Není to úžasně? Tyto dva typy bratrů se navzájem usměřují a ovlivňují; každý si zachovává svou osobnost, ale ne tak vyhraněně ortodoxní, jakou by měl, kdyby nepoznal styl toho druhého. Některé denominace mají jednoho kazatele, jinde během bohoslužby káže více bratrů. Jak se mohou doplnit! Sbory s jedním kazatelem mají výhodu v tom, že systematické vyučování vyžaduje soustředěnější přípravu a přednes. Ti druzí mají výhodu zase v tom, že mohou mít za kazatelnou častěji hostující bratry s jinými pohledy na věc. Ani jedna církev se nemusí vzdát své individuality. Křesťanství je mnohotvárné, protože Bůh tvoří jen originály, žádné kopie. Ani jedna vložka není stejná, ani jeden vlas není

totožný, ani jedna kapka vody nemá tentýž tvar ani počet molekul nebo množství stopových prvků. Kopie tvoří pouze člověk. Každý křesťan, každý kazatel a každý sbor je, bude, a musí být jiný, jinak bychom zmizeli jako kopie kopií kopií..., které jsou v konci konců nečitelné.

Duch svatý časem ukáže skutečnou hodnotu otištěných článků. Zda se jedná nebo nejedná o lidské novátorství, zda byly články v ZODu vytesány na Skále - Kristu, nebo napsány do písku. Věříme, že těch vytesaných slov do Skály bude mnohem více. Smysl Zápasu o duši má být chápán jako hlas konstruktivní "výzvy" k přemýšlení o Boží pravdě, kde jsou autoritativní pouze biblické verše nevytržené ze souvislostí. ZOD není Bible, ani nepředstavuje učení jedné denominace. Jeho přispěvatelé jsou naši sourozenci v Kristu, kteří milují Boží slovo a mají touhu se dělit s ostatními o biblické poznání. Chyb a nedokonalostí má každý z nás více než dost. Proto vás prosíme,

♦ *Milovaní, nevěřte každému vnučnutí, nýbrž zkoumejte duchy, zda jsou z Boha; neboť mnoho falešných proroků vyšlo do světa.*

(1. Janův 4:1)

Jak poznáte, zda jsou články v ZODu z Ducha Božího? Vždyť těch kontroverzních témat už ZOD za posledních osm let otiskl pěknou řádku! Jak si můžete být jisti, že k vám nepromlouvají falešní proroci? Je mnoho odpovědných kazatelů a pisatelů, ale najdou se mezi nimi i méně odpovědní. My všichni, čtenáři jakékoliv duchovní literatury a posluchači kteréhokoliv kazatele, musíme mít na paměti Petrovo varování:

♦ *Ale vy, milovaní, protože to víte předem, strážte se, abyste nebyli oklamáni svodem těch neodpovědných lidí a neodpadli od vlastního*

4 ZÁPAS O DUŠI

pevného základu. *Kéž rostete v milosti a v poznání našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista. Jemu buď sláva nyní a až do dne věčnosti.* (2. Petr 3:17-18)

Proto musíme zkoumat každé slovo! Především verš nám napověděl - *Kéž rostete v milosti a v poznání našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista. Jemu buď sláva nyní a až do dne věčnosti.* Každé novátorství, které má něco společného s teologií, biblickým učením, každý nový zvyk, nová pravda, nový duchovní prožitek, nová duchovní zkušenost, nový obřad, nové poznání, to všechno musí být zkoumáno ve světle růstu v milosti a v poznání našeho Spasitele a Pána Ježíše Krista.

A.W. Tozer v podstatě řekl, že každé nové biblické odhalení musí projít sedminásobnou zkouškou:

(1) jak tento nový poznatek ovlivní můj vztah a postoj k Bohu, (2) Kristu, (3) Písmu svatému, (4) sobě samému, (5) ostatním křesťanům, (6) světu, a (7) hříchu. Test nově objeveného poznatku není tak složitý, jak se na první pohled zdá. Zkoumání duchů, zdali jde o biblické učení, či ne, je poměrně snadná věc. Jestliže čtete třeba článek v tomto nebo jiném časopise pojednávající o tom, že Ježíš byl ukřižován a pohřben ve středu, nebo že alkohol není zrovna ten nejvhodnější prostředek k uhašení křesťanovy žízně, či navození radosti, zkoumejte s modlitbou všech sedm zkoušek. Takový test zaručuje urychlení osobního růstu, méně dotazů a především samostatného myšlení v Duchu svatém. Ujišťuji vás moji milí, jsme si vědomi, že i některé naše články neprojdou všemi sedmi testy. Zřejmě, ani všechny vaše pohledy a názory neprojdou, protože naše i vaše přirozenost, bez rozdílu, stále vězí v těle.

(1) Jak nový poznatek ovlivní můj vztah a postoj k Bohu.

◆ *Jsi hoden, Pane a Bože náš, při-*

jmout slávu, čest i moc, neboť ty jsi stvořil všechno a tvou vůlí všechno povstalo a jest. (Zjevení 4:11)

Bůh pracuje pouze pro svou slávu. Cokoliv co přichází od Boha musí sloužit k Jeho nejvyšší cti. I sláva jeho díla je jen odleskem Jeho vlastní slávy, z níž vše pramení. Každý nový poznatek, který vzdává Bohu vyšší čest, je s největší pravděpodobností z Něho. Naopak, cokoliv, co Bohu ubere slávy, je buď z těla nebo dokonce od toho Zlého. Jakékoliv učení, které přidává slávu člověku nebo čemukoliv jinému místo Bohu, rozhodně od Boha nepochází. Příjemné a často povzbuzující náboženské prožitky křesťanů, buddhistů, muslimů, okultistů nebo učení Nového věku, které vytváří program osobního zdokonalování na úkor Boží dokonalosti nepocházejí z Boha, ale pocházejí z nás anebo z Dávla. Pamatujme, že dnešní člověk dá více na dojmy, než na pojmy. Zkoumejte duchy z tohoto pohledu.

Uvedme názorný příklad reinkarnace nebo různých (i křesťanských) náboženství dobrých skutků. Kdo bude oslaven "dobrým" chováním? Je to Bůh, anebo člověk, který se snaží svými skutky zajistit v příštím životě lepší existenci? Princip dobrých skutků klade důraz na důležitost člověka! Které učení oslavuje Boha, a které člověka? To, které říká, že člověk musí být dobrý, aby se dostal do nebe, anebo to, které učí, že Bůh, Ježíš Kristus, spasil hříšné lidi bez jejich zásluh? Takto zkoumejme každý nový poznatek. Veškerá sláva je Jeho, my jsme pouze jejím odleskem. Čím bude v našich očích Jeho sláva větší, tím bude větším odleskem slávy i Jeho stvoření. Znovu si to zrekapitulujme:

Takové učení, které umocňuje slávu, čest a moc Boha s největší pravděpodobností pochází od Boha. Klíč tohoto testu je v tom, zda-li tento nový pozna-

tek pozitivně ovlivní můj vztah a postoj k Bohu. Ne k leccakému bohu, ale k Bohu, Otci Ježíše Krista! Miluji Jej po tomto novém poznání víc? Je Jeho sláva v mých očích zvětšena? Objasnila tato novina v mých očích pojetí, tedy koncepci Boha? Udělal tento nový objev Boha v mém srdci ještě úžasnějším? Anebo jsem se stal úžasnějším já sám? Tento test je jednoduchý a nadmíru účinný.

(2) Jak nový poznatek ovlivní můj vztah a postoj k Pánu Ježíši Kristu?

◆ *Ať tedy všechen Izrael s jistotou ví, že toho Ježíše, kterého vy jste ukřičovali, učinil Bůh Pánem a Mesiášem.* (Skutky 2:36)

◆ *Ježíš je ten kámen, který jste vy stavitelé odmítli, ale on se stal kamenem úhelným. V nikom jiném není spásy; není pod nebem jiného jména, zjeveného lidem, jímž bychom mohli být spaseni.* (Skutky 4:11)

Křesťanství by mělo být soustředěno na Krista. Proto je to přece křesťanství! Zní to paradoxně, ale existuje také "křesťanství", kde je středobodem všechno možné kromě Krista - a to není ojedinělý jev! Spousty věcí, které se dnes konají ve jménu Ježíše Krista, mají svůj počátek v těle, jsou propagovány tělem, a jejich cíl je uspokojení těla. Mnoho lidí prožívá duchovní zkušenosti natolik vzrušující, až jsou přesvědčeni, že se osobně střetli se samotným Pánem Ježíšem Kristem. Pravá podstata takové zkušenosti však vyvstane ve chvíli, kdy Kristova postava začne z jejich vědomí ustupovat a oni spoléhají na své citové zážitky, které považují za hloubku svého duchovního života. Jestliže však naše nová zkušenost, naše nově nabytá znalost učiní Krista nepostradatelným, jestliže promění naše přirozeně hříšné a na sebe soustředěné emoce na emoce soustředěné ke Kristu, potom jedeme po správné koleji.

◆ Například biblická doktrína panen-ského početí Ježíše Krista Jej neko-nečně vyvyšuje, činí Jej Bohem a sou-časně bezhříšným člověkem. Jistým mezitestem je, jak nový poznatek, nově nabytá zkušenost nebo nový obřad, ovlivní můj vztah ke třetí osobě Boží hlavy, totiž k Duchu svatému. Co platí o Otci a Synu, platí i o Duchu.

(3) Jak nový poznatek ovlivní můj vztah a postoj k Písmu svatému?

◆ *Nikdy totiž nebylo vyřčeno proroctví z lidské vůle, nýbrž z popudu Ducha svatého mluvili lidé, posláni od Bo-ha.* (2. Petrův 1:21)

Celá Bible byla napsána z popudu Ducha svatého. Proto je to Písmo svaté. Takže první otázku, kterou si musíme položit - je tento nový pohled na pravdu přímo (induktivně) nebo nepřímo (deduktivně) čerpán z Písma? Je tam tato nová znalost výslovně napsána? Je odvozena z Písma, nebo nemá žádný biblický podklad? Mnoho křesťanů podlehe silným psychologickým nátlakům vůdčích osobností různých skupin, buď vědomě, nebo nevědomě. Kolik už bylo proneseno emocionálních svědectví a proroctví, která ve světle Písma neobstála. Jaký důsledek z toho vyvodíme? Obvykle žádný. Cokoliv, co má původ mimo Písmo - svědectví, knihy, časopisy, včetně tohoto, cokoliv napsaného a řečeného by nemělo být nikdy bezhlavě přijímáno až do chvíle, kdy Písmo svaté tento nový pohled prověří. Každé citové náboženské pohnutí musíme považovat za podezřelé, dokud jeho původ neověříme Písmem. Biblické Písmo je konečnou autoritou, která ukáže platnost nebo neplatnost nového učení. Bible například neučí jednoznačně, že ke konci dnů bude mít církev více členů než má třeba dnes. Bible učí pravý opak:

◆ *... Ale nalezne Syn člověka víru na zemi, až přijde?"* (Lukáš 18:8)

6 ZÁPAS O DUŠI

Autorem Bible je Duch svatý. Proto čím vyšší poznání Ducha svatého, tím vyšší poznání a ocenění Písma svatého. Písmo je v tisku totéž, co je Ježíš Kristus v osobě. Inspirované Písmo je jako věrný Kristův obraz. Kdo miluje Boha, bude milovat i Jeho Slovo. Vše, co k nám přichází od Boha Slova, prohloubí naši lásku ke Slovu Boha. Každé ochlazení vůči Písmu je pro nás znamením, že se naše láska k Bohu ochlazuje také.

(4) Jak nový poznatek ovlivní můj vztah a postoj k sobě samému?

Tento bod je velmi důležitý, protože biblické učení, samozřejmě i to nově nabyté, vychovává nového člověka, totiž křesťana.

◆ *Veškeré Písmo pochází z Božího Ducha a je dobré k učení, k usvědčování, k nápravě, k výchově ve spravedlnosti, aby Boží člověk byl náležitě připraven ke každému dobrému činu. (2. Timoteovi 3:16-17)*

Štětne-li něco nového, potom se musíme zamyslet nad tím, k čemu nás tate nová pravda přitahuje.

◆ *Touhy lidské přirozenosti směřují proti Duchu Božímu, a Boží Duch proti nim. Jde tu o naprostý protiklad, takže děláte to, co dělat nechcete. (Galatským 5:17)*

Z tohoto verše vyplývá, že naše přirozená povaha je totální negativ pozitivu Písma a učení, která z něj vyplývají. Biblické verše a doktríny, jejichž autorem je Bůh-Duch svatý nás sesazují z trůnu humanismu a nastolují místo nás Ježíše Krista. Musíme se otázat sami sebe - ovlivnila mne tato nová pravda tak, že poslouchám více Ducha Božího než svoje tělo? Jsou Jeho cesty v mém životě rozšířeny a moje cesty zúženy?

◆ *Ti, kdo dělají jen to, co sami chtějí, tíhnou k tomu, co je tělesné; ale ti, kdo se dají vést Duchem, tíhnou k tomu, co je duchovní. (Ř 8:5)*

Tento test je zcela jasný. Jestliže mi nová duchovní zkušenost nastavila zrcadlo, ve kterém se vidím zase darebněji, potom může pocházet poznání a zkušenost od Boha. Jestliže mi ale poskytla pocit sebeuspokojení, potom takovou náboženskou zkušenost nepřijímejme bez hlubšího zamyšlení. Varujme se pseudonáboženských citových prožitků, které sice vyvolávají mnoho blažených pocitů těla a mysli, ale nakonec jen nafukují srdce pýchou. Naše uspokojení a radost spočívá v tom, že je oslaven a vyvýšen Bůh. Jsme-li v Kristu uschováni, pokřtěni, potom veškerou naši totožnost a hodnotu čerpáme z kvality Krista, protože jsme v Něm. Nikdy svoji hodnotu neodvozujeme sami ze sebe, protože sami ze sebe jsme pouze Božími nepřáteli. Všechny duchovní dary jsou určeny k budování a užitku církve. Jestliže upadám do pokušení sebeuspokojení duchovní výjimečnosti, protože si myslím, že jen já a má církev je ta pravá, nebo jsem obdržel nějaké mimořádné vidění, prorocství, novou znalost nebo duchovní zkušenost, potom by se mi měla okamžitě podlomit kolena a měl bych činit pokání, protože jsem upadl do pasti Nepřítel.

◆ *Tak i vy: když tak horlivě usilujete o duchovní dary, snažte se, abyste měli hojnost těch, které slouží růstu celé církve. (1. Korintským 14:12)*

◆ *Každý ať slouží druhým tím darem milosti, který přijal; tak budete dobrými správci milosti Boží v její rozmanitosti. (1. Petrův 4:10)*

(5) Jak nový poznatek ovlivní můj vztah a postoj k bližním křesťanům?

Toto je obzvláště nebezpečný bod pro nás, vydavatele časopisu. Zde klopýtá většina jednotlivců i církví. Nové pohledy, nové chápání, nové zkušenosti, nové obřady, to všechno je hlavní důvod k rozbíjení a štěpení stávajících sborů bez ohledu na deno-

minační příslušnost. Častokrát se upřímný křesťan, poté co jej "osvítí" nové poznání na věc, stáhne se z obecnosti jiných křesťanů a rozvine v sobě nezdavý postoj - hledání chyb v druhých. Obyčejně propadá iluzi, že se nachází v pokročilém stavu milosti, kterého ti ostatní ještě nedosáhli. Takový křesťan může na ostatní dokonce zhlížet shora.

Velikým nebezpečím je, když křesťan přijme opravdovou biblickou pravdu, zpychne a jedná v těle, jakoby byla tato pravda vyhrazena jen jemu. To byl problém Židů i nás. Všichni jsme těmto svodům náchylní. Pocity nadřazenosti rozbíjejí vztahy mezi křesťany a lidé ze světa je škodolibě pozorují se zadosťučiněním, že k nim nepatří.

Ujasněme si ještě jednu věc. Zde, jako ve všem, jde o stav srdce, ne o doslovný výklad. Jsou chvíle, kdy nám někdo řekne, "pocem ty troubo" a vrníme blahem; a jsou momenty, kdy nám někdo řekne "miláčku" a vyletěli bychom z kůže. Dorozumívání prý z 93% závisí na tom, jak to říkáme, a jen ze 7% na tom, co říkáme. To by potvrzovala i pravda, že Bůh čte přímo srdce člověka. Syn, který řekl nepůjdu a šel, činí otcovu vůli; ten, který řekl půjdu a nešel, ten ji nečiní. Bůh vidí stav našeho srdce.

Uveďme si další příklad. Humor patří k tomu typu komunikace, kde záleží na tom, jak to říkáme, ne tak úplně na tom, co říkáme. Jsem přesvědčen, že nám Bůh dal humor proto, aby nám ulehčil hrůzu naší padlosti. Vážnost lidského pádu bychom totiž bez smyslu pro humor neunesli. Jakýkoliv vtíp, i ten nejnevinnější, se vždy týká nedokonalosti naší lidské podstaty. Umět si udělat legraci sám ze sebe, je jen přijetí bídy svého pádu v pokoře, se srdcem na pravém místě, aniž bych se pod tíhou vlastní bídy zhroutil. Bez Adamova pádu by humor nebyl. Humoristé si

ze všech lidí vždy nejvíce uvědomovali tragedii lidství.

♦ *Dítky, nemilujme pouhým slovem, ale opravdovým činem. V tomto poznáme, že jsme z pravdy, a tak před ním upokojíme své srdce, (1. Janův 3:18-19)*

Jistě, nemusíme se všim s ostatními křesťany souhlasit, přesto bychom je měli milovat a udržovat s nimi v srdci i navenek ten nejvěrejší vztah. Proto, mějme vždy na zřeteli, jak nový duchovní poznatek ovlivní můj vztah, přístup a lásku k ostatním křesťanům.

(6) Jak nový poznatek ovlivní můj vztah a postoj ke světu?

"Světlem" samozřejmě nemyslíme planetu Zemi s celou svojí přírodou. "Světlem" ani nemáme na mysli ztracené duše. "Světlem" myslíme toto:

♦ *Neboť všechno, co je ve světě, po čem dychtí člověk a co chtějí jeho oči a na čem si v životě zakládá, není z Otce, ale ze světa. A svět pomíjí i jeho chtivost; kdo však činí vůli Boží, zůstává na věky. (1. Janův 2:16-17)*

Šestá zkouška je snadná. Co sleduje nový náboženský poznatek? Dychtění mých očí? Uspokojení toho, na čem si svět zakládá? Zdraví, úspěch, bohatství, uznání? Není člověka, který by po těchto výhodách netoužil! Není nic špatného na zdraví, úspěchu, bohatství a uznání, ale problém vězí v tom, že se takové touhy stávají smyslem našeho krátkého života. Bůh nám odhalil pravý smysl života:

♦ *Bůh to učinil proto, aby jej lidé hledali, zda by se ho snad nějakým způsobem mohli dopátrat a tak jej nalézt, a přece není od nikoho z nás daleko. (Skutky 17:27)*

Smysl našeho sedmdesátiletého či osmdesátiletého pachtění není jen zdraví, úspěch, bohatství a uznání. Po tom všem dychtí svět. Mají tedy být křesťané ušlápnuté nic? Rozhodně ne:

8 ZÁPAS O DUŠI

- ◆ *Hleďte především jeho království a spravedlnost, a všechno ostatní vám bude přidáno. (Matouš 6:33)*

Jestliže nás nový poznatek nebo zkušenost vzdaluje od světských tužeb, potom je pravděpodobně z Boha. Každé učení, které však napodobuje svět, z Boha není, i kdyby se Otcem, Kristem nebo Duchem svatým ohánělo.

(7) Jak nový poznatek ovlivní můj vztah a postoj k hříchu?

- ◆ *Ukázala se Boží milost, která přináší spásu všem lidem a vychovává nás k tomu, abychom se zřekli bezbožnosti a světských vášní, žili rozumně, spravedlivě a zbožně v tomto věku a očekávali blažené splnění naděje a příchod slávy velikého Boha a našeho Spasitele Ježíše Krista. (Titovi 2:11-13)*

Boží milost přináší spásu a výchovu, stejná milost přináší i odřeknutí se světských vášní a přání. Jestliže nový poznatek posiluje nenávisť k hříchu, potom to může být učení z Boha; jestliže oslabuje nenávisť k hříchu, potom určitě z Boha není.

- ◆ *Ty nejsi bůh, který má zálibu ve svévoli, zlý nemůže být u tebe hostem, tobě nesmějí na oči potřeštnoci, nenávidíš všechny, kdo páchají ničemností. (Žalmy 5:5-6)*

Nových směrů, učení, prožitků i obřadů, bude jen přibývat:

- ◆ *Vyvstanou lžimesiášové a lžiproroci a budou předvádět znamení a zázraky, aby svedli vyvolené, kdyby to bylo možné. (Marek 13:22)*

Přátelé, zkoumejme duchy i novátorství, odkud přicházejí. Máme zde sedm zkoušek, sami jistě najdete i jiné. Nešetřete před podobnými testy ani Zápas o duši, nenechte nic náhodě. Všem vám, kteří jste nám své ohlasy napsali, upřímně děkujeme. Na další příspěvky a podněty se těšíme. Časopis nepatří nám, ale vám, čtenářům.

-pst-

DYNAMICKÁ MODLITBA

Křesťané se cítí zcela v "pohodě", v diskusi o kultech, které existují mimo tradiční církev, ale často zapominají na fakt, že hnutí Nového věku obsahuje prvky, které mohou být pevně "zakořeněny" i uvnitř křesťanských denominací. Patří k nim metody psycho-terapie, vizualizace, meditace, bio-feedbacku, pozitivního přiznání, hypnóza, holistické léčení a celé spektrum moderních metod sebevylepšování a úspěchově motivačních technik. Pakliže se domníváte, že v Českých zemích neexistují, podívejte se kolem sebe očima Bible a uvidíte!

Tragédie naší doby vězí v tom, že průměrný člověk je buď snadno ovlivněn, a nebo ho nepřesvědčí vůbec žádný důkaz! Na rozdíl od nevěřících, má každý křesťan před Bohem zodpovědnost posuzovat (posuzování není odsuzování!) každé učení a jeho "ovoce" podle Písma - tedy ne podle toho, jaké prožívá pocity! Takový názor není populární, ale nakonec Kristus sám nás varuje před přílišnou popularitou i před úspěchem (Lukáš 6:26, a 2. Timoteovi 4:3-4!). I dnes platí Kristovo varování:

- ◆ *Mějte se na pozoru, aby vás nikdo nesvedl. Neboť povstanou lžimesiášové a lžiproroci a budou předvádět veliká znamení a zázraky, že by svedli i vyvolené (křesťany), kdyby to bylo možné. (Matouš 24:4,24)*

Nacházíme se v těch posledních časech před vytržením?

Robert Schuller, v předmluvě ke knize Yonggi Choa: Čtvrtá dimenze, píše: "Objevil jsem moc té dynamické dimenze modlitby, která přichází skrze vidění uzdravení - "vizualizaci" dříve, než se stane. "Nesnaž se to pochopit (!!) - prožij to! a uvidíš, že to funguje. Já jsem to poznal."

Co je to vizualizace? Jedna z definic říká: "... když si bude člověk usilovně něco přát a bude si to vši svou duševní silou přesně představovat ("vnitřním zrakem" - odtud vizualizace), splní se mu to. Lidé jsou povzbuzováni, aby měnili svou mysl tento svět." ¹⁾

Podle měřítka úspěchu by byl Dr. David (Paul) Yonggi Cho, korejský pastor, tím neúspěšnějším evangelizátorem moderní doby! Je hlavou největšího sboru na světě s více jak 700 tisíci členy a brzy jich bude celý milion! Dr. Cho učí, že "pozitivní myšlení", "pozitivní mluvení", a "pozitivní vizualizace" jsou klíčem úspěchu. Každý může "formovat" fyzickou skutečnost tím, že vytvoří "živou představu" reality ve své mysli a soustředí se na ni. Kdo nevěří, nechť si prostuduje knihu Yonggi Choa "Čtvrtá dimenze".

Autor dále říká: "Vysloveným slovem stvoříme (!) náš vlastní vesmír okolností. Stvoříte přítomnost Ježíše vlastními ústy. On je vázán vašimi rty a slovy". Pozor na to! V tomto případě se nejedná o víru v Boha, ale o sílu zaměřenou na Boha. A to je obrovský rozdíl! Bůh není povinen jednat silou tvé víry! Nakonec Yonggi Cho učí: "Skrze sílu představivosti stvořil Bůh vesmír, a protože člověk je 'čtyřrozměrná', spirituální bytost stejně jako Bůh, tak také může, ať už je to křesťan nebo okultista, stvořit vlastní svět skrze sílu své představivosti.

Další příklad, co Yonggi Cho učí, ve své Čtvrté dimenzi: "Přímka je jedno-rozměrná, plocha dvojrozměrná, krychle trojrozměrná. Potom Bůh promluvil k mému srdci: 'Synu, Duch svatý je ten čtvrtý rozměr'. Právě tak jako třetí rozměr v sobě zahrnuje a ovládá rozměr druhý, tak čtvrtý rozměr v sobě zahrnuje a ovládá rozměr třetí, a tím vytváří řád a krásu. Existují tři duchovní síly na zemi. Boží Duch svatý, duch člověka a duch Satana. Všechny tyto

síly obývají říši čtvrtého rozměru, a tak se vznášejí nad materiální skutečností dimenze třetí a projevují se v tvůrčích silách ... Falešní proroci měli moc v duchovní oblasti, protože si uvědomili její potenciál. Svět zlých duchů může padělat Boží moc, ale nikdy nedosáhne vícerozměrného království Ducha svatého." ²⁾ Tvrdit, že Duch je čtvrtý rozměr, který zahrnuje a ovládá trojrozměrný vesmír, je přímý protiklad logiky, vědy i učení Bible. Toto nejenom popírá Boží transcendentnost tím, že David Yonggi Cho "umístil" Boha do prostorově-příčinného (kauzálního) vztahu s fyzickým vesmírem, ale také představuje hinduistický koncept boha, který je "všechno" a všechno stvořil ze sebe!

Cituji dále: "Duch Svatý mi řekl: 'Můj synu, člověk si ještě neuvědomil duchovní sílu, kterou jsem mu dal'. 'Ano, řekl jsem, když jsem si uvědomil, o čem Bůh mluví'" ²⁾. Nejvíce znepokojující z toho všeho je prohlášení, že mu to sdělil Duch svatý! Dokonce uvádí svůj rozhovor s Bohem na toto téma! Nebiblické je i tvrzení, že Bůh, andělé, démoni a lidský duch obývají stejnou říši! Znovu je popírána transcendentnost našeho Boha, který stojí mimo nás a je nezávislý na veškeré existenci! Bůh není částí vesmíru!

♦ On jediný je nesmrtelný, a přebývá v nepřístupném světle...

(1. Timoteovi 6:16).

Přesto, že si to možná sám neuvědomuje, pastor Cho položil základy pro typ víry obdobný okultním naukám "přírodních" (přirozeného) náboženství, která mají velmi blízko k šamanismu. Tvrdí, že jelikož Bůh "zahrnuje" celý fyzický vesmír, je schopen "stvořit" hmotu sám ze sebe. A jak to dělá? Inkubací (zrod, rozvoj), to je Choův výraz pro vizualizaci: "V Genesis Boží Duch 'inkuboval' jako slepice sedící na vejcích". V Bibli čteme: I řekl Bůh ... a stalo se tak. Viděl, že je to dobré.

10 ZÁPAS O DUŠI

V den šestý dokonce viděl, že všechno co učinil je velmi dobré. Vidět skutečnost nebo mít vizi, jsou dva neslučitelné pojmy. Svévole překrucování Božího slova je nebezpečné a nezáleží na tom, zda onoho vůdce následují jednotlivci či je hlavou mezinárodní církve, která má 30 milionů členů. O to je tento omyl v myšlenkovém procesu korejského pastora ještě horší. Pastor Cho svým křesťanům namlouvá: "člověk je také čtyřrozměrná duchovní bytost, je schopen vizualizace, inkubace a tvoření reality právě tak, jako Bůh"! ... "Vize a sny jsou jazykem čtvrtého rozměru, proto je Duch svatý vložil do tvého srdce a skrze ně s tebou komunikuje. Pomocí vizí a snů můžeš spolupracovat s Duchem svatým a snít,... vyhlížet cíle, ... a můžeš inkubovat budoucnost a 'vysedět' výsledky. ... Cokoli se narodí v tvém srdci a myslí z Ducha, to se po těhotenství v tvém srdci a myslí narodí do tvých okolností. ... Rozdíl v orientálním náboženství a v křesťanské církvi je v tom, že vůdcové orientálních náboženství pronikají do svého čtvrtého rozměru, otevírají svůj život věcem, o kterých věří, že jsou jejich duchovní svět. ... Mnoho těchto lidí žije na pomezí démonické posedlosti či s životy otevřenými mnoha zlým duchům, jejichž hlasy slyší a poslouchají. ... Ve světě čtvrtého rozměru je tvořeno dobro či zlo."

Jen Satan lidem namlouvá: "budete jako Bůh znát dobré i zlé". Bible se nikde nezmiňuje o tom, že by Bůh tvořil pomocí inkubace nebo nějaké těhotensko-vizuální techniky. Snažit se přijít na to, jakou "metodu" Bůh použil, je problematické a může vést k iluzi, že my sami bychom možná mohli použít stejnou techniku, kterou používá On. Kdyby vizualizace byla skutečně tak důležitá, nebo alespoň oprávněná, nemyslíte, že by o ní byla alespoň malá, zmínka v Bibli?

V Asii žije mnoho lidí, kteří praktikují jógu, meditují, jsou známy fantastické "zázraky" buddhistických mnichů; proto je Bůh viditelných zázraků přijatelnější. Představa, že prostřednictvím čtvrté dimenze může člověk čtyřrozměrného světa přikazovat okolnostem a situacím, aby se změnily v Ježíšové jméno, a tak dávat krásu ošklivému a chaotickému, přinášet uzdravení zraněným a trpícím lidem se stala lákavým příslibem úspěšného osobního života. Statisíce věřících nejen v Koreji, jsou živým svědectvím této zvláštní víry. Většina Korejců považuje bohy šamanismu a Boha křesťanství za příbuzné. První misionáři v této zemi vyhledávali všemohoucího Boha, který soudí po smrti. "Ano, o takovém Bohu jsme už slyšeli", byla reakce Korejců. V pokřesťanštělém šamanismu vládne jeden velký duch všem ostatním duchům, kterého šamani bez víry v Pána Ježíše Krista nemohou dosáhnout. Právě to pomohlo nejvíce, aby křesťanství zachytilo kořeny. Stačilo vyměnit starou víru za nové metody zabalené do biblického žargonu a potom je snadné inkubovat statisíce nových křesťanů.

Fenomenální evangelizační úspěch pastora Yonggi Choa spočívá v novém způsobu podání slova, které má "tvůrčí moc"; živá víra převeze kontrolu a uschopní věřícího, aby ovládal svůj život a pak už se mohou dít zázraky. "Námi mluvené slovo má tvůrčí moc a jeho náležitě používání je životně důležité pro vítězný křesťanský život."

A ještě jedna poznámka na adresu korejského pastora Cho. Jedním ze znepokojivých rysů korejského "křesťanství" je tendence povzbuzovat duchovní vůdce, aby viděli křesťanství jako cestu ke zdraví a prosperitě. Korejský sbor prý má nyní asi 50 tisíc milionářů, kteří všichni vzešli z nuzných poměrů, ale přijali dynamickou dimenzi víry a tím dosáhli naplnění své víry.

Podobná vize, ať je "křesťanská" nebo ne, je přitažlivá pro mnohé. Taková tendence, jak říkají kritikové, je moderní obdobou šamanismu (přírodní náboženství kmenů severní Asie, nebo jistý druh spiritismu). Stačí požádat šamana (může to být medicínman, africký kouzelník, duchovní rádce nebo jinou bytost až sedmé dimenze) aby zprostředkoval u duchů přízeň, záruku zdraví a úspěchu.

Pravděpodobně nejnebezpečnější ze současných křesťanských trendů je lehkomyšlná, až naivní důvěra, která tak lehkou přijímá "nová odhalení", nebo-li "zjevení"! Vše, co je v protikladu s Biblií, dostane nálepkou "nového zjevení", a tím je nedotknutelné, stane se z něj "tabu" a je položeno vedle a někdy snad i nad Boží Slovo. Tak se vkrádá Nový věk i do řad křesťanství.

Potom i čistokrevný spiritismus může mít křesťanský nádech. Spiritisté jsou vyhledáváni jako média a např. jen v Los Angeles praktikuje víc než tisíc takových individuů aniž by měli nouzi o zákazníky. Ptáte se jak je to možné? Meditace a vizualizace je běžná výchovná a motivační metoda ve školách, v zaměstnáních i v některých církvích. Mnoho lidí přijímá biblické odkazy spiritistů a jiných duchovních vůdců s důvěrou, aniž by si v Bibli cokoli ověřili nebo přečetli.

Je důležité, abychom pochopili, že Antikrist, až se jednou objeví na scéně, nebude tvrdit, že je Bohem v biblickém slova smyslu, ale Člověkem, který dosáhl božství! Ve skutečnosti bude Antikrist popírat existenci Boha jako osobní bytosti, která stvořila všechno "ex nihilo", tedy z ničeho. Kdo z vás viděl "Hvězdné války", snad si vzpomene na onu "Sílu", do které se mohl napojit jak kladný hrdina, tak i padouch. To bude (jakoby) zdroj Antikristova "božství"! A to staví do zranitelné pozice ty křesťany, kteří přijímají vše,

co se zdá být nadpřirozené, jakoby to pocházelo od Boha! Ano, již dnes zlý, ďábelský vítr fouká do Božího domu a podvádí mnoho vyvolených.

Např. John Wimber ve své knize "Evangelizace Boží mocí" (str.144) považuje varovné hlasy ojedinelých křesťanů za "méně snášenlivé" a řadí je do kategorie křesťanských fundamentalistů. Jsem mu za to vděčný! Pokud jde o pravdu, není možné dělat kompromisy! Je také třeba pravdu znát! Mnohaleté studium Božího Slova chce nejenom čas, ale i trochu mentálního potlu

- A. Uhlíř -

1) Jana Hrdá, D.Groslichová, Pomínutí

2) Dr.David Yonggi Cho, Čtvrtá dimenze

ZTRÁTA ABSOLUTNA

"Všechno je relativní - kromě této věty", řekl nám ještě na základní škole náš učitel matematiky. Tehdy jsem netušil, že otázka, zda je něco absolutního, mě bude jednou tolik zaměstnávat. Žijeme v době, kdy relativismus vítězí na celé čáře. Být přesvědčen o tom, že v tomto světě je něco absolutního, zřejmě už zcela vyšlo z módy. A mám obavy, že lidé věřící v "absolutno" budou brzy považováni nejen za směšné, nýbrž za nebezpečné.

Před nedávnem proběhla tiskem senzační zpráva: Anglický biskup z Edinburghu se vyjádřil, že církev by cizoložství měla přestat považovat za hřích, protože člověk má v sobě geneticky zakódován sklon k cizoložství. Noviny neopomněly přinést okamžitý komentář jednoho odborníka na genetiku, ten prohlásil, že o genetickém zakódování jako je cizoložství, nemůže být ani řeči. Noviny přinesly tuto zprávu jako velkou senzaci; dokonce i mezi nevěřícími je ve vzduchu určitá tíseň z toho, jak přijatelnost cizoložství, která se mezi nimi prosadila už o generaci dříve, proklamuje právě představitel

12 ZÁPAS O DUŠI

církve. Od té se totiž jaksí samozřejmě očekává, že bude určité absolutní hodnoty hájit. Zmíněná zpráva je dokladem toho, jak pokročil úpadek společnosti a jak pokročilo rozdělení v církvi samotné.

Církev se s vlivem tohoto světa musí stále nějak vyrovnávat. Buď je pro tento svět inspirací a požehnáním, byť mnohými nenáviděna a pronásledována, nebo ztratí iniciativu a dostane se do vleku tohoto světa. Jinými slovy, buď církev proniká do světa, nebo svět proniká do církve. Buď se svět proměňuje k obrazu, který církev nějakým způsobem předestírá, nebo se církev přizpůsobuje tomuto světu. Vztah církve a světa není nikdy statický.

Pokud jsi křesťan, doufám, že Ti tato četba bude k užítku. Je důležité, abychom si uvědomili, s čím se potýkáme, a abychom dokázali své smýšlení vysvětlit i obhájit.

Úvahu jsem nazval "Ztráta absolutna". Mohla by být nazvána např. i "Ztráta víry v Boha". Chodí však mezi námi mnoho lidí, kteří říkají, že sice nevěří v osobního Boha, ale věří, že "něco nad námi musí být", nebo že existují určité transcendentní, absolutní normy, jak to jiní, např. pan prezident Havel, vyjadřují poněkud filozofičtěji. Sám věřím v osobního Boha a dokonce jsem přesvědčen, že víra v jakési obecné absolutno nikomu nepomůže. Účelem této úvahy není dokázat konkrétní pravdivost biblického pohledu na svět, nýbrž něco zcela obecného. Rád bych vyjádřil přesvědčení, že bez absolutna prostě nemůžeme žít. Vidím dva hlavní důvody, proč je víra v absolutno jaksí totálně zkompromitována:

Prvním důvodem je tragická zkušenost s absolutními, lépe absolutistickými, ideologiemi dvacátého století, konkrétně s nacismem a komunismem. Obě ideologie si přivlastňovaly prakticky i teoretický nárok na absolutní plat-

nost. Tento nárok byl nemilosrdně uplatněn i tehdy, když v jejich jménu byly likvidovány celé skupiny lidí, ať už šlo o Židy, Cikány, kulaky, komunisty nebo představitele velkokapitálu.

Lidé si uvědomují, že to nejcennější, co mají, je jejich život. Pokud je někdo života zbavuje, činí si určitý absolutní nárok. Tento absolutní nárok byl uplatňován ve jménu určité "pravdy", určitého přesvědčení, určité ideologie a světového názoru.

Důsledky ztráty absolutna

Naše doba je doba výsměchu všem, kdo nějaké absolutní hodnoty zastávají. Převládá skepse o smyslu pojmů, jako je pravda a spravedlnost. Lidé mají podobný postoj k pravdě jako Pilát. Když mu Pán Ježíš Kristus řekl, že přišel, aby vydal svědectví pravdě, Pilát odpověděl: "Co jest pravda?" (*Jan 18:38*), a ani nepočkal na odpověď. Zřejmě nevěřil, že nějaká existuje. Tam, kde chybí víra v Boha, zůstává konec konců jedině: *Jezme, pijme, neboť zítra zemřeme* (*1 Kor 15:32*).

Tam, kde chybí absolutní norma, vítězí lhostejnost. Ale samotná lhostejnost není konečnou stanicí. Lhostejnost je snad jenom delší zastávka na cestě k naprosto nesmyslné krutosti. Nevěříte v peklo? Zeptejte se znásilňovaných bosenských žen, které byly před znásilněním svědky poprav svých vlastních manželů a mučení svých vlastních dětí! Čím se to dá zdůvodnit, čím se to dá ospravedlnit? Takové jednání je výsledkem přesvědčení, že není jiná hodnota než to, co si já bezprostředně zámánu. Ti, kdo páchali krutosti v Bosně, nevěří, že jednou stanou před Božím soudem. Co již patrně většině lidí není tak jasné, že neschopnost světa zasáhnout, je právě důsledkem nevíry v Boha.

Pokud byl svět - a člověk - stvořen Bohem, pak je to Bůh, který má klíč k tomu, jaký má svět smysl. Je to Bůh,

který dává smysl jak lidským dějinám, tak individuálnímu lidskému osudu. Za předpokladu, že je Bůh, a za předpokladu, že Bůh není nějaká "neosobní síla", nýbrž že je to bytost, která se rozhoduje, cítí a myslí, pak vlastně nejdůležitější otázkou našeho života je, zda s námi tento Bůh nějak komunikuje, zda nám něco sděluje. Nechtít poznat toho, kdo má klíč ke smyslu i našeho osobního života, nejspíše povede k tomu, že tento smysl nenalezneme, ale mineme.

Pro většinu lidí je však zřejmě nepřijatelná myšlenka, že klíč ke smyslu jejich života by mohl mít někdo jiný než oni sami. Tento postoj dobře znám, protože jsem ho zastával do 28. roku svého života, přestože jsem se už několik let před tím považoval za "věřícího". Lidem je nepřijatelná myšlenka, že by měli být někomu poddáni, že by měli od někoho něco přijímat, že by měli někoho poslouchat. V člověku je hluboká touha po nezávislosti, po autonomii, tedy - etymologicky - po sebezákonnosti, po tom, abych já sám určoval, jaké normy budou platit a jakými normami se budu řídit.

Pokud bychom ovšem chtěli nějak "definovat, kdo nebo co je to Bůh" (uvědomuji si zpozdilost takového počínání, protože k definici Boha by muselo patřit, že je to Ten, kdo přesahuje naše snahy o rozumové uchopení, tedy i snahy o definování), pak by k té definici nutně muselo nějak patřit, že je to Ten, který sám je normou a který normy stanovuje. Pokud člověk sám chce ty normy stanovovat, pak to není nic jiného než touha "být jako Bůh", sám dosednout na Boží místo, tedy touha, na kterou apeloval Satan v zahradě Eden (Genesis 3:5). Satan nabízel člověku, nejen že bude vědět, ale také, že bude sám rozhodovat o tom, co je dobré a zlé. Že si tedy sám bude stanovovat normy.

To je stav všech lidí, kteří se svým srdcem neobrátili k Bohu. Každý si chce sám rozhodnout, které normy budou pro něho platit. Samozřejmě nikoho nepřekvapuje, že pak lidé na sebe všelijak narážejí.

Jak tu situaci řešit? Za předpokladu, že lidé nevěří v Boha (a zde i nadále vírou v Boha nemyslím pouhé přesvědčení, že Bůh existuje, nýbrž vědomé rozhodnutí Jej jako normu uznávat a poslouchat), jsou k dispozici - dle mého názoru - pouze dvě řešení. Jedno je, že nějaký člověk či skupina lidí vnutí svou vůli (své normy) těm ostatním. Jenže to bude přijatelné málokdy. Proč by měla rozhodovat něčí vůle více, než vůle má? Proto ten, kdo se bude snažit svou vůli ostatním vnutit, to bude nějak zdůvodňovat a bude to zdůvodňovat odvoláním se na nějakou "vyšší" hodnotu, než je on sám. To může být Bůh, stát, "blaho národa" atd. Snad každému myslícímu člověku je jasné, že to skončí při nižší technologické úrovni v absolutismu, při vyšší technologické úrovni v totalitním systému. Přijde falešné absolutno.

Druhým řešením je demokracie. Demokracie v moderním světském pojetí počítá s tím, že každý člověk je sobec. Počítá s tím, že každý člověk chce prosadit svou vůli, a chce problém řešit tím, že každého člověka chápe jako hráče na hrací ploše. Chce dát pravidla hry a chce, aby pravidla hry určovali hráči sami. Většina rozhodne o tom, podle jakých pravidel a jak se bude hrát. Na základě těchto pravidel je pak třeba rovněž stanovit, jak budou potrestáni ti, kteří podle pravidel hrát nechtějí nebo nehrají.

Chci, aby bylo hned od počátku jasné, že i já považuji demokratickou formu vlády za tu nejlepší. Nedovedu si představit situaci, v níž bych se rozhodoval proti demokracii jako takové. Na rozdíl od mnohých zastánců demokra-

14 ZÁPAS O DUŠI

tické formy vlády jsem však přesvědčen, že bez víry v Boha nemá demokracie moc velkou šanci. A rovněž se pokusím vysvětlit proč.

Stojí za povšimnutí, že demokratická vláda se v moderním slova smyslu zrodila v zemích se silnou křesťanskou tradicí, a to zejména se silnou reformační křesťanskou tradicí. V těchto zemích také mohla nejlépe fungovat a vlastně dodnes tam nejlépe funguje. Stojí za zamyšlení, proč tomu tak je.

Křesťanství ve své biblické (Bibli věrně) podobě učí o absolutním Božím nároku na člověka. Ví také o roli svobody. Ví, že Bůh je láska (pozor: neplatí to obráceně, neplatí automaticky, že láska - tedy to, co lidé momentálně za lásku považují - je Bůh). Ví, že člověk se musí svobodně rozhodnout pro Boha, má-li poznat opravdové Boží království.

Nicméně pro věřícího člověka je svoboda hodnotou sice nezbytnou, ale nikoli absolutní. Absolutními hodnotami jsou Boží pravda a láska. Pokud člověk sice dosáhne svobody, ale nedosáhne Boží pravdy a lásky, tedy pokud nezároveň v této pravdě žít a nezačne lásku přijímat od Boha a sám milovat, minul se cíle. Člověk, který poznal Boha, ovšem ví i to, že předchozí možnost je čistě teoretická. Pán Ježíš Kristus říká:

◆ *Poznáte pravdu a pravda vás vysvobodí. (Jan 8:32).*

Písmo nás tedy upozorňuje, že abstraktní svoboda ve skutečnosti neexistuje. Teprve poznání Boží pravdy a přijetí lásky nám dává skutečnou svobodu. Bez poznání pravdy a přijetí Boží lásky je vlastně člověk v hříchu a ve tmě a má pouze iluzi svobody.

◆ *Každý, kdo činí hřích, je otrokem hříchu (Jan 8:35)*

Většina lidí, kteří stáli u zrodu demokracie, věřila v Boha. A tato víra nebyla jen jakýmsi přívazkem, něčím navíc, co jejich úsilí o demokratickou vládu nějak

překázelo, ale bylo to něco, co je motivovalo. Jejich úsilí o spravedlivou společnost bylo výrazem poslušnosti Boha. Preambule americké ústavy to připomíná: "**Věříme, že Bůh stvořil všechny lidi rovné...**" V pozadí je přesvědčení, že každý má stejnou šanci pravdu poznat, stejné právo na spravedlnost a stejnou odpovědnost za věci veřejné. V pozadí je povědomí o dárci tohoto práva, o Tom, kdo je normou spravedlnosti. Jakmile se víra v Boha vytratí, jakmile se vytratí biblické poznání o člověku, je demokracie bytostně ohrožena. Ta je totiž spjata s určitým chápáním světa a to s křesťanským.

Netajím nijak, co se snažím říci. Věřím, že je nad námi absolutní norma. Jsem přesvědčen o tom, že pokud ji nebudeme respektovat, je jen otázkou času, kdy nám začnou připadat jako normální věci, které jsou ve skutečnosti, tj. z hlediska této absolutní normy, zločinné a kruté. A co je hrozné, k tomuto posunu bude docházet nenápadně, aniž si toho "veřejné mínění" vůbec povšimne. Netajím se přesvědčením, že bez návratu k absolutnu Boha Hospodina hrozí naší společnosti (a nejen naší společnosti, nýbrž naší civilizaci vůbec) pomalý, leč stále se zrychlující rozklad. Kdo má právo stanovit absolutní normy? Může o takových věcech hlasovat parlament?

Osobně se raduji z toho, že jsem mohl poznat absolutního Boha. Toho Boha, který stále přebývá na svém svatém trůnu - ať my si odhlasujeme cokoli. On je záchrana. Záchrana pro každého, kdo se zachránit nechá. Záchrana pro každého, kdo záchranu hledá. Může se stát záchranou i pro společnost, pokud se k Němu obrátí.

- Dan Drápal - *Sekty a ztráta absolutna, Sborový dopis, 1996; Redakčně zkráceno s dovolením autora.*

**Neotevírej Bibli
naslepo - otevírej ji
s důvěrou, že ti
Bůh otevře oči.**

KŘESŤANÉ smutný spolek?

V knize Theo Sorga jsem četl pozoruhodné myšlenky o otázce, proč jsou někteří křesťané tak neradostní, zlostnatější a suší patroni. Dokonce vyolávají představu, jako by bylo pro křesťany charakteristické vytvářet "smutný spolek". Autor říká, že při svých úvahách o této otázce přišel na tři důvody. Pokusím se reprodukovat jeho hlavní myšlenky a připojit některé vlastní:

1. Křesťané bývají neradostní protože jsou nerozhodní. Nerozhodní jsou v tom smyslu, že sice dobře vědí o Kristově výzvě k následování, ale nedokáží se pohnout z místa. Jsou viditelnými či neviditelnými řetězy připoutání k nějakému hříchu, slabosti nebo k milované osobě, případně věci. Sebekriticky přijímáme slova filozofa Nietzscheho: "Křesťané by měli vypadat vykoupeněji, mám-li uvěřit v jejich Vykupitele". Je to proto, že chtějí sice následovat Ježíše a patřit Pánu Ježíši, ale ne tak docela. Tam, kde se člověk rozhodne pro návrat domů, v pokání marnotratného syna, a cele se postaví pod výhradní vládu Kristovu, nastává radost. Radost, která zjevuje naše vykoupení a zve k Vykupiteli. Měli bychom si zapamatovat slova profesora Schniewinda: "Pokání je radost". Když vstoupí Ježíš do našeho srdce, vstoupí tam také radost. Nerozhodnost je nepřitelem radosti.

2. Křesťané nevypadají radostně protože jsou nepřirození. Kristus jim není vším, není zdrojem radosti. Není jim jediným potěšením v životě a ve

smrti, jak vyznáváme v katechismu, že již nejsou sami svoji, ale svého Spasitele. Nežijí ve svobodě víry, v dobrovolnosti víry, nýbrž se nutí pod tlakem zákona a příkázání k životu, který je jim cizí. Jsou v křečovitém postavení, kdy jen kontrolují, co dělat či nedělat, zatímco by jim to vše mělo vyplývat z jejich víry. Jistě tu bude vždy určité napětí mezi tělem a duchem, ale nikoli křeč.

Duch svatý nás povede tak, že budeme rádi a radostně činit to, co chce Bůh. V tom bude naše zalíbení. Budeme chodit radostně do shromáždění a ne z donucení a s přemáháním. Farář Blumhardt pověděl, že se člověk musí obrátit dvakrát: jednou od své přirozené neposvěcené povahy k Bohu a potom zpět k posvěcené přirozenosti.

3. Konečně bývají křesťané neradostní protože Jsou nevďeční. Nevděk je velkým nebezpečím pro každého z nás. Dnes se vděčnost obecně vytrácí u mladé generace. Berou mnohé věci, za něž museli rodiče těžce bojovat a pracovat, jako samozřejmost. Dělá-li to tak i křesťan, má ve svém slovníku místo slov vděčnosti a radosti jen samé naříkání a stýskání. Jakmile si uvědomíme, co všechno máme jen z milosti, co vše bychom nemuseli mít, zejména, že nemáme nárok na spasení, pak začneme vroucně děkovat. Vděčnost je sestrou radosti. Náš Pán nechce, abychom šli životem mrzutě, nýbrž se srdcem naplněným radostí.

- Pavel Kadlubiec -

**Nezapomínej, že načteš
Bibli jenom proto, aby ti
bylo líp, ale také proto,
aby těm druhým
bylo lépe s tebou.**

EXISTUJE BŮH?

(2. část)

Jestliže chceme někoho přesvědčit, že Bůh existuje a že je to Bůh Bible, potom je třeba dokázat, že naše argumenty mají pevné základy. Každý prvek poznání nám pomůže odhalit nějakou informaci o Bohu. Když vše shrneme, získané poznání vytvoří ucelený obraz, který nemůže zpodobňovat nikoho jiného než jediného pravého biblického Boha jemuž jsou vlastní určité vlastnosti:

Bůh je všemocný

Důvod vyplývající z kreace, z tvoření, nedokazuje jen to, že Bůh je, ale odhaluje, že má veškerou moc. Pouze Bůh, který má absolutní moc, mohl vytvořit a udržovat chod vesmíru se vším, co v něm je. Boží energie je nepředstavitelná. On stvořil všechny hvězdy, On drží pohromadě i tu nejmenší částici hmoty. On natáhl vesmírný orloj, který se "odvíjí" působením druhého termodynamického zákona. Každý atom, z kterého jsme stvořeni, drží pohromadě Jeho vnější mocí. Veškerou energii k životu, pohybu i přemýšlení máme od Boha Nejvyššího! Je to ohromující poznávat Boží Svátost, která je odhalena ve stvoření. Jeho moc je nekonečná oběma směry do infinitního maxima i do infinitesimalního minima. On je počátek i konec všeho, co je. Není nic, co by nepovstalo skrze Něho! Navíc, což je úplně mimo naše chápání, udržuje vlastní existenci, aniž by sám sebe stvořil. Bůh je svébytný!

Bůh je inteligentní

Carl Sagan, slavný americký hvězdář a ateista připoustí, že vesmírný projekt je daleko složitější, než by mohl vymyslet lidský rozum. Účelnost a dokonalost stvoření nejenže odhaluje

Boží existenci a moc, ale i Jeho inteligenci. On zná vše, naše poznání a vědomosti jsou pouze částečné. On stvořil naše myšlení, naši duši i ducha. Proto zná naše myšlenky a znal je dříve než nám přišly na mysl. Veškerá inteligence, jako ostatně všechno ve světě viditelném i neviditelném, je řízeno Bohem. On nemůže zvyšovat svoji inteligenci ani zdokonalovat své povahové vlastnosti, Nekonečné vlastnosti se nedají zvětšit, jinak by nebyly nekonečné. Proto je neměnný. Jestliže je neměnný, potom nemá počátek a musí být nezapříčiněný, tedy nutný. Když se Bůh zdokonaloval, pak by vyšší dokonalost musela být způsobena někým za boží hranicí, a jeho nekonečnost by vzala za své. Boha nemůže nic, z hola nic překvapit. I naše svobodné rozhodnutí je pod jeho kontrolou.

Bůh je mravní

Existence objektivního mravního zákona v mysli mravního Zákonodárce nám ukazuje, že Bůh je mravní Bytost. Bůh nestojí mimo mravnost. Boží povaha je mravní. To znamená, že rozlišuje mezi dobrem a zlem absolutně. Mravnost se měří podle Něho a On s níkým zásady mravnosti nekonzultuje. Z toho také vyplývá, že Bůh není jen mravní, ale je i dobrý. Ano, my jsme hříšní, jsme padlí, ale přesto víme, že dobro je lepší než zlo. Tuto znalost máme od Boha a nazýváme jí svědomí. I ten, kdo tvrdí, že člověk je pouhý shluk hmoty a elektrochemických pochodů, očekává, že se s ním bude zacházet lépe než s hmotou a elektrochemií, že jeho názory i osobnost budou respektovány. Jestliže i ten, kdo popírá Boha, má svědomí, které jej nabádá k dobru, potom je jasné, že je má od Boha. Bůh nemůže udělit něco, co nemá. Bůh - Příčina musí vlastnit všechny dobré povahové rysy, které předává svému stvoření - důsledku.

Bůh je nutný

Již jsme si řekli, že Bůh je nutný, protože nebyl zapříčiněn. To znamená, že Bůh nemůže neexistovat, nemůže nebyť. Bůh nemá počátek ani konec a nemůže být omezen v žádné své vlastnosti, protože nic omezujícího nad Ním není. Proto je i nekonečný. Konečnost je podmíněna hranicemi, jaké máme my, stvořené, měnící se bytosti ve všech oblastech. Být ohraničený znamená nemožnost být za jakýmkoli omezením. Byla také doba, kdy jsme nebyli přítomni ve hmotném světě. Bůh ve své nekonečnosti není okoturován ani omezen žádnými časovými, hmotnými, prostorovými, ani jinými hranicemi. Pro nás je to nepředstavitelné, ale logicky pochopitelné. To znamená, že Bůh nemohl vejít v existenci, protože není časově ohraničen počátkem, a **otázky typu, kdo jej udělal, jsou nelogické.** Jenom měnící se objekty mají počátek. Tyto otázky Jej strhávají do proměnlivosti království stvořených časoprostorových věcí a bytostí. Ale,

♦ *Ježíš Kristus je tentýž včera i dnes i na věky. (Židům 13:8)*

Boží (i Kristovou) podstatou je neměnnost. Ta odstraňuje z Jeho povahové podstaty i čas, protože časem se měří změna. Zmrazíme změny a současně zmrazíme i čas! Není-li pro Boha čas omezující veličinou, potom je všude, může být v každé historické době, vše prostupuje, je všudypřítomný, protože k "cestování" na jakékoli místo žádný čas nepotřebuje! Všechny Boží vlastnosti logicky vyplývají z Jeho existence. Potom i vše ostatní dává smysl!

Boží nutnost nám také vypovídá něco o Jeho dalších vlastnostech. Důvod existence Boha odvozený z kreace nám jasně ukazuje, že Bůh má moc. Důvod odvozený z Jeho bytí ukazuje, že Jeho moc je veskrze dokonalá, tedy neomezená. Jeho inteligence

a znalosti jsou nestvořené, neměnné a neomezené. Mravní uspořádání stvoření dokazuje Boží dobrotu, ale Jeho nutná dokonalost navíc dokazuje, že musí být cele, tedy dokonale a neomezeně dobrý. Bůh musí existovat v souladu se svou povahou; takže Jeho moc, znalost a dobrota jsou stejně dokonalé, jako je Jeho bytost.

Bůh je jedinečný

Vysvětlili jsme si, že Bůh je všemocný, vševědoucí, láskyplný, nekonečný, nestvořený, neměnný, věčný a všudypřítomný. Kolik takových bytostí může existovat? Bůh je jediný ve své kategorii už jen tím, jak je definován. Kdyby existovaly dvě nekonečné bytosti, jak bychom jednu od druhé odlišili? Kdyby byly obě bytosti neomezené, jak bychom určili, kde jedna začíná a druhá končí? Omezenost je ohraničena; dvě neohraničené bytosti nemohou existovat, podobně jako nemohou existovat dvě nekonečna. Proto nekonečný Bůh může být jenom jeden.

Bůh je pánem nad stvořením

Důvod Boží existence odvozený ze stvoření dokazuje, že Bůh existuje, ale také to, že je Stvořitel. Je nemyslitelné rozlišit dvě nekonečné bytosti, a proto snadno pochopíme, že Bůh je ve své podstatě jiný než Jeho konečné, omezené stvoření. Tím chceme říci, že vesmír nemůže odůvodnit svoji existenci sám sebou. Stejně to platí o nás samotných. Sice jsem, existuji, ale nemohu svou existenci odvodit sám ze sebe. Z toho jasně vyplývá, že naše bytí není nutné, protože víme, že jsme všichni nahraditelní. Bůh coby všemocný, vševědoucí Stvořitel plně ovládá své stvoření. Vesmír se nezhroutí, když z tohoto světa odejdeme. Pouze uznáním nekonečné Bytosti, jež je nutnou příčinou mého bytí, mohu pochopit smysl své existence.

Bůh je Jáhve

U hořícího keře Bůh oznámil Mojžíšovi své Jméno:

◆ ... řekl: **"JSEM, KTERÝ JSEM"**.

a pokračoval:

◆ Řekni Izraelcům toto: **JSEM posílá mne k vám.** (2. Mojžíšova. 3:14)

Jméno Boha, tak jak se sám nazval, plně vystihuje stěžejní podstatu biblického Boha. Mohu sice říci: Jsem, čím jsem, tedy člověkem, ale tím jsem byl stvořen bez svého přičinění. Jen Bůh může říci JSEM, KTERÝ JSEM. On je JÁ JSEM. I Ježíš se tak nazýval:

◆ Amen, amen, pravím vám, dříve než se Abraham narodil, Já Jsem. (Jan 8:58)

Neznal Ježíš gramatiku, nebo věděl kdo je? Bible nazývá Boha **věčným**:

◆ On předchází všechno, všechno v něm spočívá, (Koloským 1:17)

◆ ... v tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu, jehož ustanovil dědicem všeho a skrze něhož stvořil i věky. (Židům 1:2) **neměnným:**

◆ Já Hospodin jsem se nezměnil, ani vy jste nepřestali být syny Jákobovými. (Malachiáš 3:6)

◆ Ježíš Kristus (a ten je Bůh) je tentýž včera i dnes i na věky. (Židům 13:8) **nekonečným:**

◆ Ale může Bůh opravdu sídlit na zemi, když nebesa, ba ani nebesa nebes tě nemohou pojmut, natož tento dům, který jsem vybudoval? (1. Královská 8:27)

◆ Toto praví Hospodin: "Mým trůnem jsou nebesa a podnoží mých nohou země. Kdepak je ten dům, který mi chcete vybudovat? Kdepak je místo mého odpočinutí?" (Izajáš 66:1) **láskyplným:**

◆ neboť ty jsi, Panovníku, dobry a nabízíš odpuštění; ke všem, kdo tě volají, jsi nejvyšší milosrdný. (Žalmy 86:5)

◆ Ježíš mu řekl: "Proč mi říkáš 'dobry'?" Nikdo není dobrý, jedině Bůh. (Lukáš 18:19) **i všemocným:**

◆ On, odlesk Boží slávy a výraz Boží podstaty, nese všechno svým mocným slovem. Když dokonal očistění od hříchů, usedl po pravici Božího majestátu na výsostech (Židům 1:3)

◆ Ježíš na ně pohleděl a řekl: "U lidí je to nemožné, ale u Boha je možné všechno." (Matouš 19:26)

Protože nemůžeme mít, jak jsme si řekli, dvě nekonečné bytosti, a všechny rozumově odvozené povahové rysy Boha souhlasí jedině s Bohem popsáním v Bibli, potom tento Bůh, nezapříčiněná příčina všeho, je Bůh Bible.

Jestliže vše potřebuje příčinu, co potom zapříčinilo Boha?

Už jsme si vysvětlili, že lidé nechápou nebo nechtějí chápat ani slyšet, co říkáme. V žádném případě nevtvrdím, že všechno potřebuje ke svému vzniku příčinu; tvrdím jen, že všechno, co má počátek, musí mít i příčinu. Pouze konečné, měnící se, omezené a podmíněné věci a bytosti potřebují příčinu. Bůh je nezapříčiněná příčina všeho konečného měnícího se stvoření. Jestliže Bůh potřebuje zapříčinění své existence, dostali bychom se na nekonečný sestup příčin, které by neměly ani počátek - potom by tu nebylo vůbec nic, protože čas by ani nezačal...! Právě ten fakt, že stvoření je, dokazuje jeho počátek a nezapříčiněnou příčinu, která existuje úplně v jiné rovině, totiž mimo nekonečnou sestupnost příčin a účinků. Kdyby byl Bůh zapříčiněn, pak by byl stvořen a měl by podstatu stvoření se všemi omezeními. Otázka - **"kdo zapříčinil Boha"** je nelogická, protože nemůžeme jít před první příčinu; potom by ani první příčina nebyla první. A první příčina, jestliže je opravdu první, nemohla být zapříčiněna. Není to tak složité. Proto v něja-

kého boha, bohy, anebo biblického Boha, věří každý kdo má všech pět pohromadě. I materialista věří v prvotní nezapříčiněnou příčinu a tou je prý hmota. A už se stal součástí víry, náboženského systému hmoty.

Jestliže Bůh stvořil všechno, jak stvořil sám sebe?

Znovu opakují, že pouze konečné, omezené a podmíněné bytosti potřebují příčinu své existence. Nutná Bytost ji nepotřebuje. Vůbec netvrdím, že Bůh je sebezapříčiněn. To je absolutně nemožné. Teoreticky existují pouze tři druhy bytostí: sebezapříčiněné, zapříčiněné někým jiným a nezapříčiněné. Do které skupiny patříme my, lidé? Být sebezapříčiněn je logický nesmysl. Zapříčinit se může jen ten, kdo už existuje; potom se ale nemusí zapříčinit, protože už je. Což je vlastně odpověď na naši otázku. Problém nevězí v odpovědi, ale v nelogičnosti otázky. Kdybychom byli nezapříčiněni, potom bychom byli nutné, věčné, neměnné a nekonečné bytosti, které by se od sebe nedaly rozlišit. To však nejsme. Jsme neopakovatelné originály a jsme zapříčiněni někým jiným. Stvoření tu ale je, a proto jeho příčina, Bůh, musí být nezapříčiněn.

Žádná prohlášení týkající se existence Boha nejsou nutná.

Někteří kritici se pokoušeli o vyvrácení Boží existence z hlediska ontologického, tedy z hlediska bytí. Tvrdí, že nemůžeme dělat o Boží existenci závěry, které jsou vyvozeny z nutné pravdy. Toto tvrzení však může být samo o sobě nutné. Jestli to, co tvrdí, je nutně pravdivé (nemožnost vyvození Boží existence z nutné pravdy), potom nemohou Boží existenci vyvozovat, protože tvrdí, že z "nutného tvrzení" se o Boží existenci nedá nic vyvodit.

Jestli to, co skeptici tvrdí, není nutně pravdivé (nemožnost vyvození Boží existence z nutné pravdy), potom

je jejich námitka bezpředmětná, protože zmizela.

Mravní zákon stojí mimo Boha nebo je zvolitelný.

Bertrand Russell namítá: "*Odkud vzal Bůh mravní zákon?*" Dále prohlásil, že "*mravní zákon buď stojí mimo Boha, Bůh je mu podřízen, a potom tento zákon neobsahuje nejvyšší mravnost, nebo je to zvolený soubor zákonů, který vznikl v Boží vůli*". Takže, podle Russella, buď Bůh není nejvyšší, nebo volí podle svévolí; v obou případech není tento Bůh hoden našeho zbožňování. Russell však nevyčerpal všechny možnosti. Na základě Bible tvrdíme, že mravní zákon je zakořeněn v Boží dokonalé a milující povaze. Mravnost tedy nestojí mimo Něj, ale v Něm. Pro Boha je nemožné chtít něco, co není v souladu s Jeho povahou. Bůh je dobrý a nemůže zvolit zlo. Zde nevidím žádné dilema.

Může bůh stvořit balvan, který sám neuzvedne?

Když jej nestvoří, tak prý není všemohoucí, a když jej stvoří a neuzvedne, potom také není všemohoucí. Jak uzvednout neuzvednutelnost? Tohle je další nelogická otázka. Podobně bychom se mohli ptát: "Je něco většího než nekonečno?" Nerozumnost této otázky spočívá v tom, že nejprve určíme nekonečno tím, že je bez ohraničení, a potom se doslovně a hloupě tážeme, co přesahuje hranice, které důsledkem definice neexistují. Jen z logických prohlášení se dají dělat logické závěry. Podobně nelogická a nesmyslná je otázka, zda může Bůh stvořit kulaté čtverečky. Nejprve čtverec nutně určíme tím, že má čtyři pravé úhly a stejně dlouhé strany, a potom jeho nutnou definici chceme zrušit zakulacením. Po zakulacení to ale už nutně není čtverec! To už se můžeme rovnou ptát, jakou barvu má chuť koblihy a jak voní světlo. Toto vše jsou

20 ZÁPAS O DUŠI

navzájem si odporující prohlášení. Boží všemohoucnost nespočívá v tom, že může dělat, co je nesmyslné v důsledku své definice, ale v tom, že Bůh může absolutně vše, co je možné, aniž by změnil definici stvoření. Bůh může stvořit Františka Nováka i Václava Dvořáka, ale nemůže stvořit Františka Nováka tak, aby to byl Václav Dvořák, protože by tím porušil jejich osobní definice a vlastně by je oba vyrušil. Proč zesměšňujeme sami sebe otázkami typu kulatých čtverečků?

Jestliže je Bůh neomezen, potom musí být současně dobrý i zlý, slabý i silný, musí současně existovat i neexistovat.

Tvrdíme-li na základě Bible, že Bůh je neomezený, myslíme tím, že je neomezený ve svých dokonalých vlastnostech. Zlo ale mezi takové vlastnosti nepatří. Zlo je naopak nedokonalé. Totéž platí o neexistenci, slabosti, nevědomosti, konečnosti, dočasnosti a o jakékoliv vlastnosti, která je určena omezením, a tím i nedokonalostí. V podstatě říkáme, že Bůh je pouze "omezen" tím, že nemůže být omezován omezeními, jako jsou čas, prostor, hmota, slabost, zlo atd. Bůh je "omezen" pouze svou neomezenou dokonalostí.

Jestliže je Bůh nutná bytost, potom je nutný i vesmír.

Tato námitka předpokládá, že nutný Bůh dělá všechno nutně. Jinými slovy, nedělá to, že by chtěl, ale že musí. Naše definice nutného Boha však říká, že Bůh musí být vším, čím je. Všechno, co je zahrnuto v Boží povaze, v Boží podstatě, je nutné. Avšak cokoliv, co Bůh činí, přesahuje Jeho podstatu a On to tedy činí svou svobodnou vůlí. Bůh dělá co chce, a ne co musí. Každé Jeho přání však musí být v souladu s Jeho neomezenou dokonalostí. Bůh nás spasil ne proto, že musel, ale proto, že chtěl. Kdyby nás nechtěl

spasit, tak by nás ani nestvořil. Bůh nemusel nutně tvořit vesmír se vším, co obsahuje. Pravda, Jeho láska jej pobízela k tomu, aby tvořil, ale rozhodně Ho k tomu nenutila. Láska nikdy nenutí, protože je podmíněna svobodnou vůlí. Bůh se rozhodl tvořit z lásky i za cenu, že nás bude muset svým utrpením na kříži zachránit. Láska je pro Boha větší motivace než nechť k utrpení. I my bychom vytáhli topící se dítě z žumpy, protože naše láska k dítěti je větší než naše nechť narnočít se do močůvky. Bůh činí jen to, co chce a co je v souladu s jeho neomezenou dokonalostí, která je nutnou podstatou Jeho bytosti.

◆ *Od počátku oznamuji, co se v budoucnu stane, od pradávna, co se ještě nestalo. Pravím: Moje rozhodnutí platí a co se mi líbí (ne co musím), uskutečním. (Izajáš 46:10)*

Vidíme, že ač je Bůh nutný, jedná nenuceně, láskyplně, podle své svobodné vůle, podle toho, co se Mu líbí. Kdyby Bůh jednal nutně, neexistovala by láska, jež je podmíněna svobodnou vůlí, a celý vesmír, stvoření i Bůh sám by byl jeden velký souhrn robotů neznajících ani lásku ani svobodné rozhodování.

Jestliže je Bůh věčný, kdy stvořil vesmír?

Tohle je další nelogická otázka. Protože jsme uvězněni v čase, prostoru a hmotě, představujeme si, že vše i pro Boha odtikává v čase. Bůh stojí mimo svoje stvoření, je jeho Pánem, ne poddaným. Bůh je nad časem, prostorem a hmotou.

◆ *Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi. (1. Mojžišova 1:1)*

To znamená, že Bůh stvořil čas. V prvním momentu stvořil nebe, tedy prostor, a zemi, tedy nezformovanou hmotu. Bůh nepočal tvořit v čase, ale s časem, protože On sám čas stvořil. Předtím, než začal tvořit, čas neexisto-

val. Proto všechna příslovce času jako před, potom, někdy, kdy, zatím atd. jsou pro Boha bezpodstatná. My si bez nich neumíme nic představit, protože v čase se měří všechny změny, kterým zapříčiněné stvoření podléhá. Bůh je však nezapříčiněn, bez počátku, je absolutně neměnný, proto nežije v čase. Kdyby v čase žil, podléhal by změnám a to je nesmysl. Proto otázka, kdy Bůh stvořil vesmír, je v podstatě pouhé nepochopení Boží neomezené dokonalosti a jeho ohromující svatosti. Člověk strhává Boha na úroveň časoprostorového stvoření. Mimochodem, nepochopení Boží nadčasovosti způsobuje některé doktrínální neshody i mezi křesťany. Například: *Spasí mne Bůh teprve tehdy, až když se rozhodnu přijmout Krista a následovat jej (arminiáni - moje rozhodnutí), nebo mne Bůh předurčil a spasil ještě před tím, než jsem se k Němu přiznal (kalvinisté - Boží rozhodnutí).*

Takové spory se příslovci času jen hemží, ale ty pro Boha neplatí. Bible učí obojí a v obojím má pravdu.

Jestliže Bůh ví všechno a jeho věznanost je neměnná, potom je všechno předurčeno, a tím padá existence svobodné vůle.

Boží znalost toho, jak lidé naloží se svojí svobodnou vůlí, nečiní Boha zodpovědným za to, jak se lidé rozhodnou. Bůh si člověka "namlouvá", trpělivě "vyčkává" naše rozhodnutí, které jej nemůže překvapit. Svoji vůli nám nevnučuje. Ani jediný zápis v knize života neopraví, ani jedno jméno nevymaže ani nepřipíše. V Bohu máme jistotu.

♦ *Tobě nezůstala skryta jediná z mých kostí, když jsem byl v skrytosti tvořen a hněten v nejhlubších útrobach země. ... všechno bylo zapsáno v tvé knize: dny tak, jak se vytvářely, dřív než jediný z nich nastal. (Žalm 139:15,16)*

♦ *Kdo zvítězí, bude oděn bělostným rouchem a jeho jméno nevymaže z knihy života, nýbrž přiznám se k němu před svým Otcem a před jeho anděly. (Zjevení Janovo 3:5)*

Bůh stvořil člověka v časoprostoru se svobodnou vůlí, aby člověk mohl milovat Boha a své bližní. Stvořil jej takového, přestože věděl, že mnoho lidí nebude milovat Boha ani své bližní a jejich jméno nebude nalezeno v knize života. Bůh je zodpovědný za existenci svobodné vůle, člověk je zodpovědný za její použití, za svá rozhodnutí. Boha nic nepřekvapí, ve své vševědoucečnosti si Bůh člověka namlouvá, aby dělal správná rozhodnutí, ale v žádném případě nebude nikomu svoji vůli vnučovat. Vnučováním by zničil lásku i svoji dokonalou neomezenost, již je "omezen", a přestal by být Bohem svobodné vůle a lásky.

Plně uspokojující odpověď, i když ne plně pochopená je, že v ***Boží bezčasové věčnosti, v nepřístupném světle ve kterém přebývá*** jen On, vše, do absolutna svrchované Bůh předurčuje; a v ***časoprostoru*** se člověk úplně sám svobodně rozhodne pro to, co Bůh v nepřístupném světle předurčil. Jinak by nemohl Bůh v časoprostoru nikoho trestat, ani odměňovat.

Bůh není nic víc než berlička, psychologická touha, promítnutí imaginárního obrazu, o němž chceme věřit, že je pravdivý.

I tato námitka má vážnou logickou chybu. Nemí promyšlená ani domyšlená. Jak může někdo vědět, že Bůh není ***nic víc než*** berlička nebo představa, pakliže dotyčný skeptik nemá ***víc než*** znalost za své omezené vědomí? Být si "jist", že lidské vědomí je hranicí skutečnosti, a že nic za touto hranicí vědomí neexistuje, nutí dotyčného skeptika, aby sám vycestoval za hraniční čáru svého vědomí. Jestliže tvrdí, že za hranicí vědomí, tedy za hranicí

"představ o Bohu," není žádná realita, potom by za hranicí vědomí musel být a vidět, že tam žádná realita ani Bůh není. A jestliže má tento skeptik nějaký zvláštní přístup za čáru vědomí, potom vlastně přiznává, že naše vědomí není hranicí reality. Tato námitka vyvrací sama sebe. Ve skutečnosti, žádný skeptik vnější pohled za hranici vědomí nemá, a proto je jeho námitka jen berličkou, kterou podpírá představy svého imaginárního materialistického světónázoru, protože jej sám nemůže logicky dokázat. My jsme však Boží existenci poznali mnoha způsoby, takže o náboženské berličce víry nemůže být ani řeč.

Shrnutí

Vím, že jsem vás potrápil. Náš rozum, stejně jako naše srdce a naše vůle, naše nejniternější jádro, které dělá nás námi, které máme od Boha, musíme používat s rozvahou. Spása totiž vyžaduje srdce, rozum i vůli. Jedno od druhého nemůžeme oddělit, vše se vzájemně doplňuje a posiluje. Rozum nemůže být materialisticky studený jako psí čumák, musí jej ohřát srdce a srdce nemůže být citově zmatené, rozum je musí usměrnit, a to vše musíme chtít. Bohu, a tedy i nám, jde o vnitřní rovnováhu mezi viditelným a neviditelným. Biblická víra je plně a jednoznačně obhajitelná, jak jsme se o to právě pokusili. Někteří křesťané si myslí, že obhajovat existenci biblického Boha není zapotřebí. Souhlasím, ani jeden důkaz nikoho nespasí, pakliže Boha, Ježíše Krista nepřijmeme srdcem. Podobné úvahy však pomáhají odvalit balvany, které skeptici obcházejí. Bůh nám ukázal cestu, kterou Satan zatarasil balvany. Nejsme-li schopni balvan přemýšlivému člověku odvalit, potom si i naše děti udělají o víře následující závěr: "Vira je, když někdo věří něčemu, co není pravda." Mnoho věřících má pouze víru ve

víru, a neví, proč věří tomu, čemu věří. Víra je natolik dobrá, nakolik je dobrý objekt, ve který věříme. Jinak je to bezmyšlenkovitý iracionální skok do tmy, odkud slyšíme: "Nikdo nemůže dokázat to, v co věříme, ale my tomu stejně věříme, jako by to byla pravda". Víra nemůže být slepá. Taková víra je základem náboženského liberalismu!

K jedinému pravému Bohu vede jenom jedna cesta. Je to cesta od Boha k člověku. Od nás k Bohu totiž vede tolik cest, kolik je lidí, a všechny jsou si rovny, protože Boha zaručeně minou. Všechny totiž vedou do záhuby. Jenom Bůh nám může ukázat pravou cestu, jen On nám poslal nproti Pána Ježíše Krista, aby se stal z lásky k nám zaslíbeným a ukřižovaným Mesiášem. Cestu k Bohu bez Krista nikdo nenajde, i kdyby se snažil sebevíc.

- pst -

KRÉDO KŘEŠŤANA

Žijeme na kontinentě, jehož historii a kulturu mnozí spojují s křesťanstvím, když ne ve věroučném slova smyslu, tak alespoň v etickém. Hovoříme o křesťanské Evropě. Celosvětově se počet křesťanů prý blíží, ba spíše přesahuje 2.5 miliardy lidí. V naší společnosti je údajně asi 40% křesťanů. Zkrátka, vezmeme-li v úvahu roztržitost a rozmanitost nekřesťanských myšlenkových systémů, náboženství, kultů a sekt a pomineme-li tzv. druhotné rozdíly v rámci křesťanských církví, pak nutně docházíme k překvapivému závěru, že křesťanství a křesťané tvoří hlavní a ucelenou světovou společenskou sílu bez jakékoli vážné konkurence. Uvážíme-li tedy jakési nepsané etické volby v demokratických systémech, potom, vzhledem k již zmíněné roztržitosti nekřesťanských myšlen-

kových systémů, bychom vlastně měli žít v kontextu křesťanské mravnosti a tedy i křesťanského politického života, neboť křesťanství by díky své údajné celistvosti muselo zvítězit na celé čáře. Přitom je jasné, našinci obzvláště, že z hlediska etického, ale i sociálně-politického jsme vším, jen ne křesťanskou zemí nebo národem. Vyplývá z toho, že ona statistika, ať národní či světová, je patrně zavádějící, což je zřejmé jak křesťanům tak nekřesťanům. Všichni víme, že v demokratickém systému se může veřejně prohlašovat za křesťana kdokoli. Stejný kdokoli samozřejmě může o sobě prohlašovat cokoli. Tedy kdokoli o sobě může tvrdit cokoli. To by ovšem představovalo neuvěřitelný zmatek a chaos, a to již z pohledu právního nebo daňového. Vystává proto otázka - kdo je kdo, ale i co je co, a jak to poznáme? Napadne nás, že vlastně musí existovat určitý vně postižitelný definiční systém. Jinak řečeno - každý světový názor musí být slovně podložen, a to psaným jazykem. Zde nestačí jen jazyk mluvený. Říká se - co je psáno, to je dáno. S návratem tržního hospodářství toto rčení opět nabývá na významu. Platné je pouze to, co je psáno. Na to, co je myšleno, mluveno nebo řečeno, již spoléhají jen ti nejnaivnější. Již nežijeme v době šlechticů, jejichž mravní ctností bylo držet slovo. Totéž dnes platí i na trhu myšlenek. Mluvčí musí být vázání k psanému slovu, které naslouchajícím slouží podobně jako by mělo sloužit programové prohlášení vlády voličům. Tedy k ověření platnosti myšlenek, které mluvčí vynáší. Jedině tak můžeme zjistit, zda někdo stojí za tím, co prohlašoval, i v praxi, zda někdo myslí vážně to, co říká nebo říká skutečně to, co má na mysli. K platnosti se váže i neměnnost. Platné je v tomto smyslu pouze to, co je neměnné. Smlouva, kterou lze změnit, je

v podstatě neplatná. Abychom rozlišili kdo je kdo a jak věří podle toho, v co údajně věří, je třeba mít k dispozici psané a neměnné prohlášení. Systémy myšlení, které takové psané, a tudíž svým způsobem neměnné prohlášení nenabízejí, nejsou platné a navíc postrádají smysl. Neboť jaký smysl má přemýšlet dnes o tom, co zítra již nemusí platit? Stejně tak by nemělo smysl o sobě tvrdit, že jsem křesťan, kdyby neexistovalo psané a neměnné prohlášení o tom, co je křesťanství a kdo je křesťan. Jinak by bylo absurdní i samo slovo 'křesťan'. Dostáváme se tak k Bibli. Jedině s její pomocí a na jejím základě můžeme definovat křesťanskou víru. Čemu tedy křesťan věří? Následující body jsou sice podstatné, ale zdaleka ne vyčerpávající:

1. Věří v PÍSMO SVATÉ, v BIBLI jako ve SLOVO BOŽÍ. Bible je v původních jazycích bez chyb. Bible je inspirovaná ve všech částech. Proto má Bible konečnou a neomylnou autoritu v otázkách víry a života křesťana.

♦ *Veškeré Písmo pochází z Božího Ducha a je dobré k učení, k usvědčování, k nápravě, k výchově ve spravedlnosti, aby Boží člověk byl náležitě připraven ke každému dobrému činu. (2. Timoteovi 3:16,17)*
(2 Petr 1:21, Matouš 5:18,19)

2. Věří, že BŮH STVOŘIL nebesa a zemi. Svět a vše co je v něm, včetně člověka, stvořil Bůh. Nic nevzniklo náhodou nebo evolucí. Od stvoření světa neviditelný Bůh usvědčuje člověka, že On, Bůh, je Pánem, který nejen svět stvořil, ale bude jej i soudit.

♦ *Vždyť to, co lze o Bohu poznat, je jim přístupné, Bůh jim to přece odhalil. Jeho věčnou moc a božství, které jsou neviditelné, lze totiž od stvoření světa vidět, když lidé přemýšlejí o jeho díle, takže nemají výmluvu. (Římanům 1:19-20)*
(Genesis, kap. 1)

3. Věří v TROJEDINÉHO BOHA.

Jeden pravý, svatý, svrchovaný a všemohoucí Bůh; Otec, Syn a Duch svatý, je prvotní nezapříčiněnou příčinou všech konečných věcí. Existuje ve třech odlišných osobách, které mají mezi sebou, a ve vztahu Boha ke stvoření a lidem, každá odlišnou službu a poslání. Bůh je dokonalý, neměnný, nekonečný a věčný (nadčasový) ve Svém bytí, svatosti, lásce, moudrosti a moci. Je oddělen od světa. Svět není rozptřčením Jeho podstaty. Je nad světem, je Udržovatelem všech věcí.

♦ *Víme, že Syn Boží přišel a dal nám schopnost rozeznávat, abychom poznali, kdo je pravý Bůh. A jsme v tom pravém Bohu, protože jsme v Jeho Synu v Ježíši Kristu. On je ten pravý Bůh a věčný život.*
(1. list Janův 5:20)

(Mt 6:9,10; Sk 5:3-4; Mk 1:9-12; J 16:13-15; 1 J 5:10-12; Mt 23:9; J 16:6-13; 1 J 5:9-12)

4. Věří v PÁNA JEŽIŠE KRISTA.

Pán Ježíš Kristus, věčný Syn Boží, byl počat z Ducha svatého a narozen z panny, aby tím i nadále navždy existoval souběžně jako skutečný a pravý Bůh a skutečný a pravý člověk, jedna Osoba se dvěma podstatami. Jako člověk byl vystaven pokušení jako každý z nás, a přece zůstal bez hříchu. Jako dokonalý Beránek Boží se odevzdal smrti na kříži, kde se stal hříchem světa aby vytrpěl plnou míru Božího hněvu místo nás. V těle trpěl, ač sám bez hříchu, stal se dokonalou obětí za hříchy celého světa. Bůh na lidském těle Pána Ježíše Krista odsoudil hřích, aby spravedlnost požadovaná Zákonem byla naplněna. Vzdal se svého života a zemřel jak říká Písmo. Sestoupil do pekla. Po třech dnech vstal z mrtvých (v historii, čase a prostoru) a byl uveden do slávy, kde sedí po pravici Boha a odkud přijde soudit živé i mrtvé. Jako náš Nejvyšší Kněz vy-

stoupil do nebes, aby před tváří Boží působil jako náš Obhájce, Přímiluvce a Prostředník Nové smlouvy.

(Mt 1:18-25; Ř 1:4; J 20:31; Ž 2:7; J 1:10-14, 14:10-13; Ř 8:1-3; Ef 4:7-10; Ko 1:13-22)

5. Věří v DUCHA SVATÉHO.

Duch svatý je třetí osobou Boží trojedinosti. Duch Svatý usvědčuje člověka z hříchů (mravních přečinů), nepravostí a soudů. Duch svatý ukazuje světu v čem spočívá hřích, spravedlnost a soud. Ve znovuzrození obnovuje člověka, a vypráví o Kristově slávě. Skrze Ducha svatého sám Kristus umísťuje (křtí) člověka do univerzální církve - těla Kristova. Univerzální církev není žádná určitá denominace, ale jednotlivci, které Kristus pokřtil Duchem svatým do Svého těla bez ohledu na jejich denominační příslušnost. Od té chvíle Duch svatý posvěcuje a naplňuje křesťana v živém vztahu s Bohem; osvobodil jej od zákona hříchu a zmocňuje jej, aby vedl svatý život a plně sloužil Kristu oddělen od světa. Důkazem přebývání Ducha Svatého je ovoce Božího Ducha a život v poslušnosti.

♦ *Ale přímiluvce, Duch svatý, kterého pošle Otec ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno, co jsem řekl.* (Jan 14:26)
(J 3:5-6; Ř 8:1-17; J 14:16-17, 16:8-13; 1 K 12:13; Ef 1:13,14; Ga 3:27, 5:22-24)

6. Věří, že VŠICHNI lidé jsou co do povahy a volby HŘÍŠNÍ A ZTRACENÍ, že člověk nebyl stvořen evolučně. Adam, první člověk, byl stvořen Bohem k obrazu Božím, bez hříchu. Skrze osobní neposlušnost vůči zjevené vůli Boží zhřešil a způsobil oddělení člověka od Boha. Stal se hříšným otcem mravně padlé lidské rasy. Všichni Adamovi potomci zdědili hříšnou podstatu, jsou pod mocí hříchu, oddělení od Boha, propadli smrti a potřebují spásu. Člověk je pod spravedlivým

Božím hněvem a soudem. V sobě samém je nespasitelný:

♦ *„Nikdo není spravedlivý, není ani jeden, nikdo není rozumný, není, kdo by hledal Boha; všichni se odchyliili, všichni propadli zvrácenosti, není, kdo by činil dobro, není ani jeden. Hrob otevřený je jejich hrdlo, svým jazykem mluví jen lest, hadí jed skrývají ve rtech, jejich ústa jsou samá kletba a hořkost, jejich nohy spěchají prolévat krev, zhoubu a bída je na jejich cestách; nepoznali cestu pokoje a úctu před Bohem nemají.“* Víme, že co zákon říká, říká těm, kdo jsou pod zákonem, aby byla umlčena každá ústa a aby celý svět byl před Bohem usvědčen z viny. *Vždyť ze skutků zákona nebude před ním nikdo ospravedlněn, neboť ze zákona pochází poznání hříchu.* (Římanům 3:10-20)

(Ef 2:8-10, 1 J 1:8-10; Ř 1:19-32, 3:10-18,23)

7. Věří ve SPÁSU MILOSTÍ SKRZE VÍRU. Ke spáse člověka, aby byl zachráněn od hříchu a následků hříchu (smrti), vede jen jedna cesta a tou je víra v Pána Ježíše Krista. Není žádné jiné jméno, skrze které může být člověk spasen. Prolitá krev Pána Ježíše Krista, Boha v lidském těle, byla dokonalá oběť za hřích lidstva. Bez prolité krve není odpuštění. Protože Pán Ježíš Kristus obětoval sám sebe dobrovolně, jako nejvyšší stupeň milosti, dal lidstvu to, co si nezaslouhuje a nemůže nikdy zasloužit. Jsme spaseni a ospravedlněni ve chvíli, kdy vidíme sami sebe jako hříšníky, činíme pokání - odvrátíme se od světa k Bohu, a uvěříme v Kristovu zástupnou smrt za nás na kříži. V Ném mají všichni praví věřící přítomné vlastnictví daru věčného života, dokonalou spravedlnost, synovství v rodině Boží, vysobození a bezpečí před každým odsouzením, veškerý duchovní zdroj potřebný k životu a zbožnosti a Boží

záruku, že nikdy nezahynou. Tato spása se týká celého člověka, jeho těla, duše i ducha.

♦ *Plnost sama se rozhodla v něm přebývat, aby skrze něho a v něm bylo smířeno všechno, co jest, jak na zemi, tak v nebesích protože smíření přinesla jeho oběť na kříži. I vás, kteří jste dříve byli odcizeni a nepřátelští Bohu svým smýšlením i zlymi skutky, nyní s ním smířil, když ve svém pozemském těle podstoupil smrt, aby vás před Boží tvář přivedl svaté, neposkvrněné a bez úhony.* (Koloským 1:21-22)

(Ř 3:9-28, 5:1-21, 6:23; Ef 2:8-10; J 3:16, Sk 16:30,31; Ga 3:22; Žd 9:22)

8. Věří ve SPRAVEDLIVÝ ŽIVOT A ZBOŽNÉ SKUTKY. Ne jako prostředek ke spáse, ale jako důkaz a ovoce spasení; křesťan by měl být poslušný Božího Slova a nést evangelium ztracenému světu a pamatovat, že vítězný a plodný křesťanský život je možný pouze u těch, kdo s vděčností za nekonečnou a nezaslouženou milost Boží slouží cele Kristu.

♦ *Jako je tělo bez ducha mrtvé, tak je mrtvá i víra bez skutků.*

(List Jakubův 2:26)

9. Věří v EXISTENCI SATANA. Ten byl původně stvořen jako dokonalé svatá bytost, avšak pro svou pýchu a ctižádost se vzbouřil proti Bohu (v historii, čase a prostoru); ve své podstatě se mravně naprosto zkažil. Stal se vůdcem všech ostatních padlých andělů, zlých duchů a velkým odpůrcem Boha a Jeho lidu. Je to svědce a bůh současného světa. Křesťan věří, že Satanova moc je veliká, ale je ovládána vůlí Boha, který ruší (zvrátí) všechny jeho zlomyslné konstrukce k dobrému. Satanův konečný osud je tudíž jistý. Křesťan je schopen mu odolávat a přemoci jej v brnění Božím, krví Beránkovou a skrze moc Ducha Svatého.

26 ZÁPAS O DUŠI

- ◆ *Oblecté plnou Boží zbroj, abyste mohli odolat ďáblovým svodům. Nevedeme svůj boj proti lidským nepřítelům, ale proti mocnostem, silám a všemu, co ovládá tento věk tmy, proti nadzemským duchům zla. Proto vezměte na sebe plnou Boží zbroj, abyste se mohli v den zlý postavit na odpor, všechno překonat a obstát. ... Přijměte také 'přílbu spasení a ,meč Ducha, jímž je slovo Boží'. (Efezským 6:10-13,17)*

(Iz 14:12-14; Jb 2:1; Ez 28:11-19; 1 P 5:8)

10. Věří v DRUHÝ PŘÍCHOD KRISTA, ve skutečný návrat Pána Ježíše Krista v těle na zem. Jeho příchod z nebe bude osobní, viditelný a slavný, poženaná naděje, ke které bychom měli vzhlížet s neutuchající modlitbou. Jeho čas není zjeven, ale je vždy bezprostřední. Vzkřísí, vytrhne svoji čekající církev, dá jí neporušitelná těla, a společně s ní se vrátí zpět na zemi, aby s ní vládl po tisíc let. Po tomto tisíciletém království vynese spravedlivé soudy Boží nad nevěřícím světem, obnoví zemi i nebe, a ustanoví své věčné království.

- ◆ *Tento Ježíš, který byl od vás vzat do nebe, znovu přijde právě tak, jak jste ho viděli odcházet. (Skutky 1:11)*

(Mt 24:29-35; Zj 22:20; Da 12:1-3; J 14:1-3)

11. Věří v BOŽÍ SOUD. Věří ve vzkříšení všech lidí; v první vzkříšení spasených (vytržení); a ve druhé vzkříšení ztracených. Rozdílná podstata těchto dvou vzkříšení rozdělí všechny lidi pro věčnou existenci s Bohem, a bez Boha v pekle.

- ◆ *A viděl jsem veliký bělostný trůn a toho, kdo na něm seděl; před jeho pohledem zmizela země i nebe a už pro ně nebylo místa. Viděl jsem mrtvé, mocné i prosté, jak stojí před trůnem, a byly otevřeny knihy. Ještě jedna kniha byla otevřena, kniha*

života. A mrtví byli souzeni podle svých činů zapsaných v těch knihách. Moře vydalo své mrtvé, i smrt a její říše vydaly své mrtvé, a všichni byli souzeni podle svých činů. Pak smrt i její říše byly uvrženy do hořícího jezera. To je druhá smrt: hořící jezero. A kdo nebyl zapsán v knize života, byl uvržen do hořícího jezera. (Zjevení Janovo 20:11-15)

(1 K 15:51-53; 2 Pt 3:3-13)

12. Věří ve VĚČNOU EXISTENCI VŠECH LIDÍ V TĚLE PO VZKŘÍŠENÍ.

Věří, že duše spasených jdou ihned po smrti do nebe, aby zde přebývaly s Kristem. Jejich skutky budou hodnoceny před soudnou stolicí Kristovou k přisouzení odměn. Duše nespasených sestupují ihned po smrti do pekla v nižších částech země, kde jsou drženy ve vazbě až do dne konečného soudu, při němž budou jejich těla vzkříšena, a budou individuálně souzeni podle svých skutků a uvrženi do hořícího jezera, do místa vědomého a věčného trestu. **Věčný život** je věčné spojení s Bohem; věčné vědomé odloučení od Boha, je **druhá smrt**.

- ◆ *Avšak Kristus byl vzkříšen jako první z těch, kdo zesnuli. A jako vešla do světa smrt skrze člověka, tak i zmrtnýchvstání: jako v Adamovi všichni umírají, tak v Kristu všichni dojdou života. (1. Korintským 15:20-22)*
- (1 Te 4:13-18); Zj 20:10-15)

13. Věří v PANSTVÍ JEŽÍŠE KRISTA. On sám je hlavou církve (Těla Kristova), křtí, umisťuje do Sebe všechny skutečné věřící skrze Ducha Svatého. Kristus je Nejvyšší Kněz a skrze Něho má každý znovuzrozený člověk přímý, dále nezprostředkovaný přístup k Boží přítomnosti; že věřící má právo a zodpovědnost osobně studovat a vykládat Písmo pod vedením Ducha Svatého.

(Žd 4:14-16; 7:26-28; Žd 9:15; 10:19-25; Ko 1:13-22; Ef 1:22-23)14.

14. Věří v důležitost a nezávislost MÍSTNÍ CÍRKVE. Členové duchovního těla Kristova se mají shromažďovat v místních církvích. Ty jsou svobodné, přímo zodpovědný Bohu, a mají spolupracovat pod Duchem Svatým. Místní církev je shromáždění znovuzrozených a pokřtěných věřících, k bohoslužbě, modlitbám, společenství, učení, jednotnému svědectví a aktivní evangelizaci.

♦ *Starejte se jako pastýři o Boží stádece u vás, ne z donucení, ale dobrovolně, jak to Bůh žádá, ne z nízké zištnosti, ale s horlivou ochotou, ne jako páni nad těmi, kdo jsou vám svěření, ale buďte jim příkladem.*

(1. list Petrův 5:2,3)

(Sk 2:41-42, 14:23; 1 Tm 3:1-15)

15. Věří, že existují dvě ustanovení, která byla dána místní církvi: KŘEST A PAMÁTKA NA VEČEŘI PÁNĚ. Křest ponořením věřícího je portrétem smrti, pohřbení a vzkříšení Ježíše Krista. Památka na večeři Páně je účastenství věřících na lámání chleba a kalichu, jako trvalé upomínky zmučeného těla Kristova a Jeho vylité krve.

♦ *Pán Ježíš v tu noc, kdy byl zrazen, vzal chléb, vzdal díky, lámal jej a řekl: "Toto jest mé tělo, které se za vás vydává; to čiňte na mou památku." Stejně vzal po večeři i kalich a řekl: "Tento kalich je nová smlouva, zpečetěná mou krví; to čiňte, kdykoli budete pít, na mou památku." Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde.*

(1. list Korintským 11:23-26)

(Mt 26:26-29; 28:19-20; 1 K 10:16,17)

- Pavel Bartoš -

NOVÉ SVÁTKY

Měsíc říjen a slovo svátky ve většině z nás vyvolá osudné i ostudné vzpomínky na minulost, která poznamenala život několika generací. Státní svátek vzniku samostatného Československa, byl nahrazen dnem znárodnění a do nedávna byl měsíc říjen spojován s říjnovou revolucí, kterou jsme se servilní vděčností vzpomínali v listopadu. Na staré svátky rychle zapomínáme, ale vzniklé vakuum postupně a nepozorovaně vyplňují svátky nové. Dovolím si poznamenat, že jde o ideologicky politicky korektní oslavy globální indoktrinace.

Výročí založení Organizace Spojených národů připadá na 24. října. Žáci pod patronací Spojených národů, nejen v Americe, vytvářejí na školách prostředí globální vesnice. Prostřednictvím globální výchovy řeší modelové situace světových problémů.

V rámci globálního vzdělání je do školní výchovy systematicky zaváděn svátek **Halloweens**. Pro nezasvěcené pozorovatele může vzdáleně připomínat naše Dušičky, ale nejde o památku zemřelých, ale o hrátky s duchy démonického původu.

A do třetice, nejnovější říjnový svátek, zatím jen v Americe, patří oslavám **historie hnutí za práva lesbických žen a homosexuálů**. Nemusí to dlouho trvat a také naši žáci a studenti budou mít všechny tři svátky ve školní výchově. Jednou z důležitých funkcí OSN je výchovná péče ve školství a to od nejmladší generace. Nositelem programu globálního vzdělávání je **UNESCO**. Podle tohoto programu by se měl každý angažovat ve styku s lidmi jiných kultur. Ve školách je třeba klást důraz na měnící se roli jednotlivých "národů" a stále vyvyšovat vzrůstající důležitost mezinárodních organizací. Také by se měla zdůraz-

Ježíš pro nás obětoval to nejlepší, co měl - svůj život, abychom se mohli zbavit toho nejhoršího, co máme my - svých hříchů.

28 ZÁPAS O DUŠI

ňovat **vzájemná ekonomická závislost a zodpovědnost všech lidí a národů**. Studenti a mládež by měli být aktivně zapojeni do **globální ekologické studie**.

Že se dílo daří skutečně globálně, o tom svědčí skutečnost, že i naše děti jsou součástí třinácti evropských zemí, kde děti měří dvakrát ročně kyselost deště. V druhé části programu děti sledují lišejníky. Více než 100.000 dětí provádí různá pozorování a měření životního prostředí v rámci celé řady mezinárodních ekologických programů (Modré z nebe, Ozón). U nás spolupracují žáci více než 60 škol prostřednictvím programu TEREZA. Takto shromážděná data jsou celosvětově vyhodnocována na počítačích americké kosmické agentury NASA v programu GLOBE. Tyto vědecké programy mají v dětech vyvolávat pocit odpovědnosti za globální stav životního prostředí.

Některé z cílů globálního vzdělávání se mohou zdát všeobecně přijatelné, jiné vzbuzují podezření. Patří k nim například ochrana přírody, lidská práva, zdravotnická osvěta, sexuální výchova a některé svátky, které jsou v rámci Spojených národů zaváděny do škol celé řady zemí. Nikdo z nás by ale neměl přehlédnout skutečnou podstatu věci. Stoupenci nového světového uspořádání se snaží ze všech sil zavést do systému státních škol učení Nového věku. Globální vzdělávání je pevně zakořeněno v novověké vizi o globálním a vesmírném vědomí, panteismu a evolucionismu: **za prvé: vnější svět a vědomí jsou jedno a totéž; za druhé: všichni jsme součástí boha, takže každý sám je také bůh; za třetí: život slouží evolučním cílům; a za čtvrté: vědomí vlastního pravého já najdeme uvnitř sebe sama. Toto vědomí vede ke schopnosti ovládat svou vlastní realitu.**

Shrňme podstatu globálního vzdělávání, tak jak se běžně používá v mezinárodním prostředí na mnoha školách a univerzitách: **1. kulturní relativismus** neuznává žádné absolutní morální hodnoty či povinnosti. **2. osnovy propagují potlačení nacionalismu, patriotismu i národního cítění a nastolení jakéhosi "globalismu"** je zcela pod kontrolou OSN. **3. Učení nového věku** postupuje školní a vzdělávací osnovy a podobně jako ateismus, se systematicky postará o vyloučení všech křesťanských hodnot.

Učení Nového věku prosazuje řízenou sugestivní představivost a dnes se běžně používá, často bez vědomí rodičů, u dětí již v mateřských školách. Postupně má být zavedena výuka meditace na všech stupních škol. Zájem o tyto techniky roste především v profesionálních kruzích lékařů a manažerů.

Nositelé globálního myšlení zastírají své cíle používáním rozmanitých termínů neurčitěho významu, jako například "Multikulturní vzdělávání", "Vývoj mezinárodních osnov", "Mezinárodní studie", "Kulturní vědomí", "Projekt 2000", nebo slogany typu "Vítejte na planetě Zemi". Tyto vzdělávací programy uplatňují velmi nejasné a svévolné morální zásady a připravují půdu pro nastolení vlády celosvětového vůdce, jehož Bible nazývá Antikristem. Ona neslučitelnost Bible s novověkým učením spočívá zejména v tom, že je pevně zakořeněno v panteismu, animismu, východním mysticismu, evolucionismu a humanismu. Elixír života všech scestných filosofii není ničím jiným než starou lží Satana - ideou, že člověk je roven Bohu. Jako u většiny spásonosných programů řešení lidských, národních a nadnárodních problémů stála myšlenka, která měla jistě vznešený cíl. Ze zkušenosti víme, že je moudřejší předvídat budoucnost bez skleněné koule,

než hodnotit výsledky "kulturní evoluce" nebo revoluce s odstupem doby.

Zkusme posoudit co dětem přinese svátek **Halloweens**. Abych pravdu řekla, již vloni se o něm hovořilo v rozhlase i u nás. Jistě není daleká doba, kdy svátek bude znám i našim dětem. Od Dušiček je posunut jen maličko a podle některých historických pramenů církve se říká, že svátek Dušiček byl zaveden později jako protiklad pohanského svátku Večera všech duchů. Svátek Dušiček má svoji podobu v různých kulturách a vzdálených krajích. V Japonsku je svátek znám jako festival světél, jinde jako den mrtvých, v jihoamerických zemích, kde jsou praktikovány čarodějné rituály a voodoo, je znám jako tanec s mrtvými. Abychom jej ani náhodou nezaměňovali s církevní tradicí, podívejme se na historický původ svátku Halloween.

Stará druidská tradice v keltských zemích nás zavede do minulosti, kdy se prováděly lidské a zvířecí oběti spalováním v ohni. Jedním z ohnivých večerů byl 31. října keltský Nový rok na počest boha a pána smrti Samhaina. Lidské i zvířecí oběti byly spoutány do proutěných košů a zaživa byly vhozovány do ohně. Úkolem druidských kněží, bylo nejen obětovat bohu smrti lidské a zvířecí oběti, ale také tyto nebožáky pozorovat, jak se v ohni škvář. Podle jejich smrtelné agonie předpovídali budoucnost celé vesnice. Později se zvyk strašlivých lidských obětí změnil už jen na obětování domácích zvířat pro odvrácení zla a pohrom. Dodnes v zemích, kde se tento svátek oslavuje, majitelé domácích miláčků své čtyřnohé přátele večer nepouští ven. Dobře ví proč. Obdobné rituály se prováděly i na jaře jako den pálení čarodějnic.

Jak probíhá svátek Halloweens dnes? Zcela nevinně. Pro děti, mládež, ba i dospělé je to měsíc velkých pří-

prav a den bujaré zábavy. Obzvláště malé děti jsou roztomilé v kostýmech různých zvířátek, pohádkových postav a nezbedů. Starší děti mají již kostýmy a masky, které mají nahánět strach a hrůzu. Převlékají se za různá strašidla a v posledních letech přibýly především démonické postavy a stvůry. Je pravda, že lidská tvořivost a vynalézavost nezná mezí. Asi od poloviny října je většina domů, které se oslav zúčastňují, ozdobena strašáky, kostlivci a strašidly. V rozích vchodů visí pavučiny, obrovští pavouci, netopyři, nazdobená košťata čarodějnic a svítí lampióny. Na zápraží bývá velká vyřezávaná oranžová dýně. Každoročně pro tento svátek pěstují farmáři dýně všech druhů, velikostí a tvarů. Přímo na polích jsou na starých valnicích vystavěny pyramidy z dýní. Kromě nich se prodává bohatá podzimní úroda ovoce. Venkovský trh zdobí slamění strašáci, barevné praporky a kukuřičné klasy. Obzvláště na východě Spojených států je podzim mimořádně krásný a lidé z celé Ameriky se přijíždějí podívat na barevnost přírody plnou sluníčka. Projíždíte-li na podzim venkovem Spojených států snad kdekoliv, uvidíte úžasnou podívanou.

Svátek Halloween nemůže nikdo přehlédnout. Je prostě všude, v obchodech, v restauracích, v zaměstnání, na veřejných místech a domácích party (dýcháncích). Vyvrcholení oslav je pak večer 31. října. Děti vycházejí houfně do ulic. Chodí od domu k domu na jakousi koledu. Ty maličké doprovázejí jejich rodiče. Děti si většinou nosí velké papírové tašky a ti starší a obratnější koledníci nosí polštář, jako pytel na výslužku. Místo koledy říkají **Trick or treat** - což doslovně znamená ukážte trik nebo dejte mlsek. Je takové nepsané pravidlo, že ten, kdo není na koledníky připraven a nic jim nedá, může očekávat nepříjemnou odplatu.

30 ZÁPAS O DUŠI

Většina domů, kde jsou koledníci vítáni, má v oknech nebo na zápraží oranžovou dýni s vyřezaným obličejem a uvnitř svítí svíčka. Pro koledníky je připraveno několik kilogramů různých pamlsků. Koledníci dostávají bonbóny, ořechy, ovoce nebo malé drobné dárky. Někdy se stává, že obzvláště starší koledníci (satanisté a skini) jsou agresivní vůči dětem, zvířatům i místům koledy. Na druhé straně přibývají případy, kdy jsou pamlsky otrávené nebo jsou v ovoci rozlámané žilky či drce né sklo. Z bezpečnostních důvodů se potom zužuje okruh kolednických návštěv pouze na návštěvy nejbližších sousedů a známých.

Podívejme se na původní význam slovní hříčky trick or treat. Nebylo to nic jiného než takový kšeftík s pánem smrti Samhainem. Něco za něco, jinak hrozí mužům nebo samcům domácího zvířectva pomsta kastrace a ta je pro někoho horší než smrt. Odtud pocházejí ony proutěné koše a upalování. Proto také v tento kastrovní večer nosí všichni masky a kostýmy, aby Samhain (Satan) a zlí duchové nemohli nikomu neznámému ublížit. Lidské oběti nebyly v té době nic mimořádného.

Jako protiklad boha a pána smrti Samhaima stála keltská vznešená a "dobrotivá" měsíční bohyně. I ona měla svůj podíl na krvavých obětech. Nejvyšší kněžka byla vykonavatelem exekuce při lidském obětování. Vlastnoručně uřízla hlavu oběti (obvykle vězně), kterou držela nad stříbrným pohárem do něhož byla zachycena krev. Krev byla požívána jako regenerační nápoj. Tyto stříbrné poháry můžete vidět dnes v kopenhágenském muzeu s vyobrazením obětí a obětování. Při hojnějším obětování sloužila krev coby koupel.*

Další velmi rozšířený a populární zvyk večera duchů jsou tzv. strašidelné domy. Obvykle se jedná o nějakou

netypickou a sešlou budovu, která slouží těmto zvláštním účelům. Když jsme bydleli v severním Idaho, byla tou budovou bývalá a nepoužívaná nemocnice. Ve větších městech bývá takových míst několik. Jejich návštěva je oblíbenou zábavou mladistvých a vůbec jim nevádí stát i několikahodinové fronty a platit vysoké vstupné u obzvláště vydařených míst. Uvnitř budov je strašidelná výzdoba, zvukové efekty, osvětlení a nečekaná překvapení, která vyděsí i dospělého. Kolem návštěvníků se otevírají hroby, rakve, vyskakují kostlivci, zrůdy, padají různé části těl, na návštěvníky se vrhá vrah se sekýrou nebo motorovou pilou. Můžete vidět krvavé a věrohodné masakry, peklo se na vás šklebí ze všech stran a stahuje návštěvníky do svého náručí. Pokud všem pořádně neběhá mráz po zádech, není to ono. Návštěvníci obvykle prožijí tolik úleků a výkřiků, že z toho všeho mají slabší nátury divoké sny. V řadách obyčejných zvědavců bývají celé gangy panáků, skinheadů a satanistů.

Možná, že se ptáte proč si Spojené národy vybraly právě tento svátek jako svátek přijatelný pro všechny národy a kultury, a právě pro školní mládež. Víme, že cílem globální výchovy OSN je představit studentům všechny hlavní světové náboženské směry jejichž nedílnou součástí je víra v panteismus, animismus a okultní praktiky. Těžko bychom mohli vymyslet účinnější a masovější způsob indoktrinace dětské duše než právě skrze svátek Halloween. Třídy jsou vyzdobeny výtvarnými pracemi dětí, které znázorňují čarodějnice, duchy, kostlivce, zrůdy, netopýry, pavouky, černé kočky, atd. Tyto oslavy prožívají děti ve škole téměř celý měsíc od nejujtějšího věku. Ti o něco starší se aktivně učí zaklínat, číst a věštit budoucnost, hrají hry ve kterých používají pro inspiraci okultní předměty. Pomocí

těchto metod mají děti získat moc a sílu ovládat svoji budoucnost. Taková cvičení vzbuzují zájem o nadpřirozené úkazy a tajemné síly. Přirozený strach a odstup od okultních praktik je otupen. Mládež je připravena přijmout satanské praktiky do svého života. Pozor! Okultní aktivity nejsou nikdy nevinné, nemají být předmětem zábavy, obzvláště ne pro děti a mládež ve škole!

Rodiče často netuší jakou podívanou mají děti a mládež prostřednictvím televize, filmů a video kazet. Například film Halloween (1978) - Předvečer všech svatých, byl promítán v srpnu v naší televizi. Jen zřejmě jakýmsi nedopatřením byl tento film promítán o dva měsíce dříve, než je ten pravý večer. Svým dílem se John Carpenter zařadil mezi vyvolené mistry hrůzy a hororů. Protože se jedná o nejslavnější dílo, dočkal se film pěti pokračování a je mezi mládeží velmi oblíben. Krvavý příběh vraždícího maniaka se odehrává právě během svátku Halloween. Hlavní postava filmu jako šestiletý ubodal svoji sestru. Po patnácti letech života v ústavu pro choromyslné uprchl.

Další filmy s obdobnou tematikou např. Pátek 13 jen napovídají odkud pochází inspirace a proč mezi mládeží roste brutalita, násilí a proč je takový zájem o satanismus. Zhoubné dílo dokončí rocková hudba, která oslavuje mimo jiné drogy, sex, vraždy i sebevraždy. Pokud se týká zahraničních nahrávek, většina textů je pro mladé nesrozumitelná, jde o zvuk a pouhý rytmus, ale děti a mládež jsou chápavé a mnohé se učí anglicky již v základní škole. Možná se vám zdá, že toho ještě moc neumí, ale nenechte se mýlit. Mládež není odkázána jen na zahraniční nahrávky, ty naše domácí nejsou o nic méně zhoubné. To co mohou sledovat odpoledne v televizi prostřednictvím hudebních pořadů MTV pro mládež, si se západní produkcí neza-

dá. Mnohé rodiče nezajímá, co děti poslouchají doma, nevědí co čtou, co vidí v televizi nebo na videokazetách. Velmi populární jsou mezi mládeží videohry a různé virtuální reality, ve kterých účastník prožívá boje, vraždy, znásilnění, loupeže, přepadení a další horory. Satanistické rituály mezi mládeží jsou nejen známy, ale jsou velmi populární. Satanismus nabízí nadpřirozenou moc, vzrušení, sebeuspokojení a rebelii proti rodičům i společnosti. Mládež dnešních dnů je přímo bombardována satanskými symboly. Jejich myšlení je dále systematicky programováno horory, pornografií, násilím a okultismem. Mnoho rodičů nesleduje, co se děti ve školách učí nebo čemu věří. Pak se snadno stane, že mohou být už ti nejmenší zasvěceni do metod meditace a jógy. Většina rodičů si neuvědomuje jaké nebezpečí dětem hrozí a co je horší, že tyto děti nemají možnost žádné sebeobrany. Nejen ateismus, ale také globální výchova zcela záměrně vytlačuje křesťanství ze školní výchovy. Dnešní mladý člověk má mnohem hlubší znalosti pohan-ských zvyků než biblických základů. Také se ptáte proč tolik mladých lidí propadá drogám, násilí, sexuální zvrácenosti a kriminalitě. Rodiče a odborníci si lámou hlavu, proč je tolik, nejen mladých lidí snadnou obětí různých sekt. Jistě nepřeháním, když řeknu, hlavní příčinou je skutečnost, že u nás vládne křesťanský analfabetismus a jako národ se vracíme k plnokrevnému pohanství.

-kas-

1) Zdroj: Johanna Michaelsen, "Vaše dítě a okultismus"

**Paradox křesťanství spočívá
v obráceném služebním postupu:
nejvyšší se zhlédají k nejnižším,
nejsilnější pomáhají nejslabším,
první žijí ne poslední.**

**Připomínky a objednávky časopisu, kazet s pořady
HCJB - Dobrá novina, knihy "Zápas o duši" adresujte:**

České země

**HCJB - ZoD Distribuce
P. & K. Steiger
Box 77
251 01 Říčany u Prahy**

Slovensko

**HCJB - ZoD Distribúcia
M. & A. Zavilla
Jiráskova 165/10
916 01 Stará Turá**

Dobrovolné příspěvky můžete poslat poukázkou "A"

Název účtu:
ZOD - HCJB World Radio
Číslo účtu:
Komerční banka Brno
96538-621/0100

Názov účtu:
HCJB Rádiosieť ZOD Slovensko
Číslo účtu:
VUB Trenčín, exp. Stará Turá
49134-202/0200

Novinová zásilka
poštovné hrazeno
v hotovosti
u pošty
Velká Bíteš

HCJB
WORLD
RADIO

HCJB - Dobrou novina denně zachytíte z Ekvádora

RÁNO: v létě v 7:00, v zimě v 6:00, tj. 5:00 UTC: **12 020 kHz** - v pásmu 25 m.
VEČER: v létě ve 20:00, v zimě v 19:00, tj. 18:00 UTC: **15 550 kHz** v pásmu 19 m.

Český rozhlas Pizeň připravujeme každou sobotu a neděli od 7:00 do 8:30
Velmi krátké vlny (VKV/FM): **101,7 106,7 105,3 102,4 100,8 MHz**

Proglas (Brno a Hostýn) v sobotu od 6:30 do 8:00 (VKV): **107,5 a 90,6 MHz**

TWR Tirana každé pondělí a úterý ve 21:45 střední vlny: **1 395 kHz - 215 m.**

ZÁPAS O DUŠI vydává nakladatelství A-ALEF, Bořivojova 29, Ostrava
Redaktoři Ing. Pavel a Klára Steigerovi, P.O. Box 77, 251 01 Říčany u Prahy
Jednatel Ing. Bohuslav Vlček, U stadionu 379, 595 01 Velká Bíteš
Tiskárna František Pavelka, ČSA 225, 742 58 Příbor

Vychází šestkrát do roka. **NEPRODEJNÉ!**

Podávání novinových zásilek povoleno:

Oblastní správou pošt Brno č.j. P/2 - 3121/94 ze dne 13.9.1994.

Dohlédací pošta Velká Bíteš. Registrační číslo R 6/91.